

VALAŠTIANSKY hlasník

ročník XV. ■ číslo 2 ■ máj 2017 ■ dvojmesačník

Z OBSAHU VYBERÁME:

- 95-ročná jubilantka
- 30 rokov OUI
- Čo nás páli

„Mama“ je ten najkrajší titul

Druhá májová nedela patrí všetkým mamám na svete. V ten deň, viac ako inokedy, snažíme sa vzdať úctu a prejaviť lásku tej, ktorá nám dala život. Mamu asi najviac charakterizujú jej **srdce** a **ruky**. Srdce, zdroj nevýčerateľnej lásky, ruky, symbol nekonečnej obety. To, čo dokáže urobiť mama pre svoje dieťa, nedokáže nikto iný.

Keď sa človek narodí, má pred sebou veľa vecí a ľudí, ktorých musí spoznať, ale mamu, tú si dieťa zapamätá už pri prvom pohľade. V našich mamách je čosi výnimočné, čo vie vycítiť aj malé dieťa. Veď mama je predsa najdôležitejšia osoba v našom živote. Stará sa o nás, dáva nám lásku a všetko, čo k životu potrebujeme. Dieťa znamená pre mamu veľmi veľa a oveľa viac znamená slovo MAMA pre nás, deti. Život nie je len cesta ružovou záhradou, sú aj prekážky, ktoré musíme zdolať, ale nikdy na nich nie sme sami. Sú tu s nami naši rodičia. Hovorí sa, že hlava rodiny je otec, no a kto je srdcom tej rodiny? Podľa mňa je to mama. Ak by sme nahliadli do srdca nejakej mamy, tak by sme tam videli veľa trápenia, veľa otázok, na ktoré hľadá riešenie nejesten človek, ale hlavnou náplňou tohto srdca by bola láska.

Slovo, ktoré každý z nás asi poznal ako prvé... MAMA. Znamená pre nás tak veľa. MAMA, ktorá nás priviedla na svet, učila prvé slovička, prvé kroky a ukázala nám cestu, keď sme sa svetom len tak túlili. Bez nej by sme boli asi stratení. MAMA, ktorá sa stále bojí, keď prideme domov neskoro, keď sa nám niečo stane, stále trpí... to je len dôkaz toho, že nás má nadovšetko rada. Je veľmi veľa vecí, v ktorých nám práve mama pomohla, no my si to niekedy neuvedomujeme, ale bez mamy by to bolo veľmi ťažké!!! Vďačíme jej za veľa!

Mama je jediný človek na svete, koho trápi, či sme sa teplo obliekli, obuli si papuče, aby sme neprechladli, vzali si so sebou dáždnik, mali zlý sen, dostatok spánku, raňajky, obed, večeru, desiatu a olovrant. Mama neustále myslala i myslí na drobnosti, ktoré majú veľký dopad na náš komfort. Chce, aby sme boli vo všetkom úspešní. Mala dobrý dôvod, keď nás neustále naháňala, aby sme si robili domáce úlohy. Boli sme predsa predurčení stať sa úspešnými. Vydrží čakať, kým zavoláme, len aby si vypočula naše triviálne každodenné problémy. MAMA je detektív, čo hneď odhalí, ak niečo nejde podľa plánu, bez ohľadu na to, koľkokrát jej poviem, že je všetko v poriadku.

Kolobeh bežných dní stiahne do svojho víru každú mamu. Dni sa stávajú rovnakými. Vstávanie, práca, varenie, upratovanie, pranie, žehlenie. Niekde medzi tými navlas rovnakými dňami sa z tých ružových voňavých uzlíčkov stávajú deti. A z nás žien, v prvom rade mamy. Jedného dňa, v jednej chvíli sa na moment zastavíme a uvedomíme si, ako ten čas rýchlo plynie. Zažíva to každá z nás, niektorá častejšie, iná sporadicky. Odrazu začítme zvláštnu nostalgiu, akú cítia len rodičia. Byť mamou – to je jednoducho „diagnóza“. Diagnóza MAMA.

Možno by si zaslúžila aj svoje číslo. F neviem koľko. No dúfam, že na ňu nevymyslia nikdy žiaden liek.

Aj ja už dnes poznám chuť prebdenej noci pri posteli chorého dieťaťa. Zisťujem, ako je ťažko nájsť si chvíľu pre seba. Viem, čo znamená robiť niekoľko

vecí naraz a urobiť aj nemožné pre šťastie svojich detí. A viem aj to, prečo srdce mamy bedlivo stráži kroky svojich detí aj keď už vyletia z hniezda. Myslím, že až keď som sa stala mamou ja, dokázala som hlbšie pochopiť a vidieť, čo všetko pre mňa spravila tá moja mama.

Mami, ďakujem za každú prebdenú noc, za každé pohladenie, za každé povzbudenie. Prosím, odpusť každý prejav nevďaky a nevôle, ktorými som ťa zranila. Naučila si ma, že láska sa meria obetou, že nepočíta, koľko toho urobila, že vždy hľadá to najlepšie pre iných.

Keď vezmeme do úvahy, že ako dieťa sme sa bez nej prakticky ani nepohli, mama je naozaj naším prvým a najlepším priateľom. Starala sa o našu zábavu, hrala sa s nami s hračkami. Každý deň nás vyzdvihla v škole, aby sa ako prvá dozvedela, aký sme mali deň a celkom isto i dnes sa vypytuje na všetky detaily v našom živote. Všetko, po čom túži, je starať

sa o nás, chrániť nás a tiež nezabudnúť kúpiť sladkosti, o ktorých vie, že ich máme tak veľmi radi, i keď možno sama má iné preferencie. Bezprostrednej materskej lásky sa nič nevyrovná. Máme niekoho iného vo svojej blízkosti, kto ocení náš humor, ale tiež nás napomenie, aby sme už išli spať? Alebo niekoho, kto pre nás urobí veci bez toho, aby z nich sám profitoval? Kde všade by sme museli hľadať, aby sme našli takúto neskutočne láskavú osobu, čo by pre nás spravila naozaj všetko? Predsa doma. **Som veľmi, ale veľmi rada, že ťa mám. Ty si mi dala život, a preto ti veľmi ďakujem. Ty ma vieš pochopiť a poradiť mi, keď som v ťažkej chvíli. Vieš ma uviesť na tú správnu cestu, aj keď som tvrdohlavá a zaťatá. Staráš sa o nás s láskou a porozumením. Máš ma rada a odpustiš mi, aj keď som často drzá a nepekne sa ti odplácam za tvoju lásku a dobrotu, ktorú mi dávaš.**

V tomto vyznaní, drahá moja mamička, by som sa ti chcela aj ospravedlniť za to, že nie som vždy taká, aká by som mala byť. Často ti poviem niečo, čo potom veľmi ľutujem a trápi ma to. Preto ťa chcem aj takto poprosiť o odpustenie, ak som ti niekedy ublížila. Vieš, ospravedlniť sa a priznať si chybu je dosť ťažké. Treba na to nábrať odvalu. Ale musím povedať, že ak sa ospravedlním, mám dušu pokojnejšiu a som šťastnejšia. Chcem sa ti aj poďakovať za všetko, čo pre nás robíš a že sa o nás staráš, preto mi dovoľ vysloviť veľké **ĎAKUJEM** iba pre **TEBA. Mať mamu, znamená mať všetko na svete. Preto ďakujem Bohu, že mi dal takú osobu, ako si TY.**

Ľúbme mamy tak veľmi, ako sa len dá! Mamy považujeme za samozrejmosť. Mať ku komu ísť. Mať sa komu vyžalovať. Mať upečený vynikajúci koláč. Mať sa s kým poradiť. Mať sa ku komu pritulieť. Mať koho poprosiť o pomoc. Mať niekoho, kto ťa chápe. Aj bez slov. Mať niekoho, kto nerieši, aký si, lebo ťa takého pozná odjakživa. Mať niekoho, kto ťa nezištné ľúbi, takú, aká si. A ešte oveľa viac... To všetko považujeme za samozrejmosť. Ale mama nie je samozrejmosť. Mamy si zaslúžia vedieť a cítiť, že sú pre nás jedinečné a výnimočné. Že všetko, čo pre nás robia, si ceníme. Najmä my, dospelé „deti“, ktoré majú mamám čo vrátiť.

Mgr. Denisa Maťovčíková

Drahé naše mamy, staré mamy!

Každoročne druhá májová nedela patrí vám! Byť mamou - to nie je len darovať život, vychovávať dieťa, ale je to aj najkrajší pocit v srdci každej jednej ženy.

V tento čas vám, naše drahé mamy, staré mamy **ĎAKUJEME!** Ďakujeme za život, ďakujeme za lásku, ďakujeme za výchovu, ďakujeme za úprimnosť a cenné rady do života, v podstate jedno veľké **ĎAKUJEME** patrí VÁM! Drahé naše mamy a staré mamy, od Trojediného Boha vám vyprosujeme dlhý život naplnený dobrom, láskou, toleranciou, úsmevom na tvári – veď byť **MATKOU** je najkrajšie povolanie a zároveň aj poslanie v živote istotne každej jednej ženy. Touto formou prijmite odo mňa túto kyticu kvetov – symbol **VĎAKY** a **ÚCTY** k VÁM!

PaedDr. Matúš Magera, zástupca starostu obce

Myšlienky od vicestarostu

Drahí Valaštania,

na základe rozhodnutia starostu obce som bol posledné 2 verejné obecné zastupiteľstvá predsedávajúci. Konkrétne na 18. zasadnutí dňa 1.3.2017 a na 19. zasadnutí dňa 5.4.2017. Touto formou sa chcem úprimne poďakovať hlavnej kontrolórke, prednostovi úradu a sekretariátu obce za veľmi aktívnu súčinnosť pri príprave zasadnutí obecného zastupiteľstva a v neposlednom rade všetkým poslancom a prítomným občanom. Prerokovali sme všetky body, tak, ako sme schválili programom, v diskusii sa mohol slobodne každý diskutujúci vyjadriť – povedať svoj názor. To, čo sme schválili a čom sme rokovali, si snáď budete môcť prečítať v príspevku prednostu obecného úradu, tak, ako to bolo v poslednom čísle. Ešte raz **úprimne ďakujem** vám všetkým! Na druhej strane ale musím povedať, že absencia účasti starostu obce a pri 19. zasadnutí aj prednostu úradu boli citeľné, väčšina diskutujúcich mala otázky, ale skončilo to len pri otázkach, žiaľ, bez odpovedí.

Naša obec sa nepohne takto ďalej, ak nebude vedenie obce spolupracovať s poslancami zborom a opačne. Všetci volení zástupcovia obce by si mali uvedomiť vďaka komu sú tam, kde sú. Niekedy mám pocit, že občan tejto obce je nie prvoradý, ale až na konci – samozrejme najdôležitejší bude budúci rok na jeseň.... ale takto to nemá byť. Tiež si musíme uvedomiť, že zbytočnou byrokraciou a naťahovaním času tiež nič nedosiahneme – chýba spoločný dialóg – zdôrazňujem dialóg! Miestami mám pocit, že naše stretnutia sú o monológ, každý si povie, čo chce (teda ak dostane slovo), a tam to aj končí!

Ešte sa chcem vyjadriť k môjmu novému image – účesu. Prehlasujem, že môj nový účes nemá a ani nemá spojitost so žiadnou politickou stranou, hnutím a nevyjadruje žiaden politický názor a ani sympatie. Nesúďte knihu podľa obalu, ale podľa obsahu!

Valaštania, ako som písal posledne, budme k sebe vládni, spoločne sa rozprávajme, zabávajme a hlavne budme ako jedna veľká rodina – VALAŠTIANSKA rodina. Naša obec má veľký potenciál – tak ho využime a nenechajme si ho pretieť medzi prstami!

PaedDr. Matúš Magera
váš zástupca starostu

72. výročie oslobodenia obce Valaská

Dňa 3. marca 2017 si pietnou spomienkou a položením kvetov pri pomníkoch padlých vojakov na miestnom cintoríne ako aj v materskej časti obce uctili pamiatku padlých vojakov, ktorí zahynuli pri oslobodzovaní našej obce v roku 1945, predstavitelia našej obce, spevácky zbor pri MO MS Lipka, Dychový orchester pod vedením p. Jána Jenču, členovia Zväzu protifašistických bojovníkov a členovia DHZ vo Valaskej.

Je dobré pripomínať udalosti, ktoré sa udiali už viac ako pred 70 rokmi, hlavne v týchto dobách. Pretože ešte ani jedna generácia v našich dejinách neprinesie-

la ideál rovnosti, spravodlivosti, mieru a zmieru v pravde. Aj v aktuálnom čase prežívame časy vojen, strachu o budúcnosť svoju, našich detí, národa. Terorizmus, súboj náboženských -izmov vstupuje do našich životov a je krutý rovnako, ako boli kruté boje pred viac ako sedemdesiatimi rokmi. Je jedno, či vo Valaskej, na Dukle, pri Moskve alebo v Berlíne.

Priniesli milióny obetí nezmyslu vojen, pretože žiadna vojna nie je spravodlivá, žiadna neprináša spravodlivosť, naopak, každá je poznačená tisíckami hrobov hrdinov v takom, či onakom zmysle. Hodnotíme však človeka, jediný dar života. A preto si i teraz spomeňme na tých, ktorí tu padli, zomreli pre zvrátenosť doby, ktorá nahnala voči sebe tisícky

nevinných o boj o život. Tí ktorí to prežili, si vážia oveľa viac čas mieru; my, ktorí žijeme, odsúdime každý pokus agresie voči človeku. Sme tu, žijeme preto, aby sme zabezpečovali mier a pokojné časy pre tvorbu našich detí, našich potomkov aj tohto národa, ktorého sme členmi.

Redakčná rada

Dôležité upozornenie

Komisia pre sociálne veci a školsťvo pri OcZ vo Valaskej upozorňuje občanov, ktorí potrebujú akúkoľvek pomoc zo sociálnej oblasti, aby sa s dôverou obrátili na referentku sociálnych vecí OcÚ Bc. Silviu Krupovú. Prosíme vás, nepúšťajte si do bytov cudzích ľudí, ktorí svojimi manipulívnymi spôsobmi získajú vašu dôveru. Ich pomoc nie je myslená úprimne. Takýmto ľuďom ide o ich obohatenie. Prosíme vás, buďte opatrní, lebo v našej obci sme zaznamenali takého skutočnosti. Dôverujte len osobám, ktoré sú preverené a prevádzajú opatrovateľskú službu cez sociálny referát. Ďakujeme za pochopenie.

Blažena Pastírová - predsedníčka soc.komisie

Informácia o sociálnom taxíku

Hoci starosta obce Ing. Uhrin nepodpísal uznesenie o sociálnom taxíku, nevzdávame sa a urobíme v tejto veci ďalšie kroky. Ďakujeme za pochopenie!

Polícia upozorňuje

Opätovne informujeme občanov, že od 29. 11. 2016 platí zmena základného rozsahu stránkových dní a hodín na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Brezne, a to nasledovne:

PRACOVISKO	PONDELOK	UTOROK	STREDA	ŠTVRTOK	PIATOK
Oddelenie dokladov					
Okresný dopravný inšpektorát	8.00 - 15.00	8.00 - 15.00	8.00 - 17.00	8.00 - 15.00	8.00 - 14.00
Evidencia zbraní a streliva	8.00 - 15.00	8.00 - 12.00	8.00 - 17.00	nestránkový deň	8.00 - 14.00

Na úseku evidencie zbraní a streliva sa ustanovuje obedňajšia prestávka od 12.00 h do 12.30 h.

plk. Mgr. Kamil Kmeť, riaditeľ

Pani Jolana Majerčáková oslávila krásne životné jubileum

Deň za dňom, rok za rokom uteká. Človek nestíha vnímať zmeny okolo seba. Len pohľad na deti, vnúčatá a pravnúčatá núti postáť a zamyslieť sa. Dozrie čas a roky pretečú ako voda v Hrone. A zrazu nevieme, čo povedať, nevieme najst' vhodné slová, ale v srdci cítime prameň nekonečného citu... Podobne to bolo aj 15. marca 2017, keď naša občianka pani Jolana Majerčáková oslávila krásne životné jubileum 95 rokov. S kyticou kvetov sme ju navštívili a spo-

lu pospomínali na prežité roky, na prácu, kolegov, ale aj na deti, vnúčatá a pravnúčatá. Odzbrojila ma svojou úžasnou pamäťou a bezprostrednosťou. Aj napriek tomu, že ju trápila bolesť ruky, nezmlizol jej úsmev z tváre. Dlhé roky pracovala pani Majerčáková v obecnej knižnici, neskôr bola vášnivou čitatelkou a táto záľuba ju sprevádzala celým jej životom.

Aj ľudský život predstavuje jednu veľkú knihu – zložitý román. Za

šedinami sa skrývajú dlhoročné skúsenosti, ktoré sa nedajú vyčítať z kníh.

Pani Jolane Majerčákovkej prajeme ešte veľa, veľa dní v kruhu svojej rodiny, zdravie, šťastie, a radosť.

Danka Králiková

*Z javora na hore, keď listy padajú,
škoda, bože, leta, ľudia povedajú.
A ja zas, keď vidím sivé moje vlasy,
škoda vás na stokrát moje mladé časy.*

*Moje mladé časy, kam ste sa podeli?
Ako hmyly na horách ste sa rozleteli.
Ako divé husi na divej doline,
svetom sa rozpíchnuť, keď strelí medzi ne.*

*Jak z Tatier ku Hronu vody pretekajú,
tak aj mladé rôčky
ako tie potôčky rýchlo sa miňajú.
Rýchlo sa miňajú, viacej sa nevrátia,
jak vlny z Hrona, ušlé z nášho kraja,
keď v mori sa stratia.*

Olina Vlasáková, TDH 444/85, 976 46 Valaská

Oblubný mlad
976 46 Valaská

Kec: Podákoranie

V mene našej matky ďakujeme
Oblubnému mladovi a pracovníčkam z. Kosti-
kovu a Krupovú, ktorí jej osobne prilo-
žili k jej narodeninám, ako
aj za dar.

Ďakujeme.

deša a syn
a rodinní

**Pozývame vás
na slávnostný program
pri príležitosti 20. výročia
vzniku Detského domova
Valaská,
ktorý sa uskutoční dňa
20.06.2017 o 10,00 hod.
v Kultúrnom dome
vo Valaskej.**

Tešíme sa na vašu účasť!

NEOBYČAJNÉ SOBOTŇAJŠIE POPOLUDNIE

Milá a stále usmiata Ľubka z Brezna aj tohto roku priniesla do našej obce zaujímavý a zmysluplný program. Predsedníčka Ligy aktívnych občanov má mimoriadne dobré srdiečko a túžbu spopularizovať tých, u ktorých cíti, že dokážu pracovať sami na sebe alebo sú obdarení talentom v akejkoľvek oblasti.

Preto si v sobotu 18.3.2017 prizvala do programu obyvateľov Valaskej, ktorí svojou aktivitou dokážu potešiť oči i uši divákov, poláskajú citlivé duše pre umenie, dodať pocit sebavedomia či povzbudiť chuťové poháriky.

Takýto program nám prichystala Mgr. Ľubka Štugnerová, ktorá bola príkladom celého projektu. Skladali sme pomyselný klobúk pri predvážaní jej krásnych vlastnoručne ušitých modelov. Predviedli ich valaštianske „modelky“, ktoré si sama vybrala i zaškolila.

Milé popoludnie bolo doslova nabité príjemnou atmosférou, kde prevládala chuť účinkujúcich odovzdať zo seba to najlepšie.

Bratia Floriánko a Gabko Pacerovci predviedli náročnú skladbu na klavír a súrodenci Perluška a Petrik Pisárovci zase suverénne naháňali svoje šikovné prsty po klaviatúre. Všetci štyria to zvládli bravúrne. Nežným hlasom k nám „pricválala“ a pieseň Na bieleho koňa zapievala Tanička Pacerová, ktorej korepetitorem robil Ing. Peter Pisár, a tak obidvaja vytvorili harmonický súzvuk a príjemné mrazenie na našich telách.

Členky Jednoty dôchodcov zase rozosmiali celú sálu vydarenou scénkou pod režisérskym dohľadom Martušky Petrovej. Ich vlastnoručne vytvorené kostýmy a rekvizity dodali príbehu presvedčenie o ich umnosti a vtipnosti. Trojica poetiek: Mgr. Marienka Pacerová, Mgr. Katka Štugnerová a

pani Vierka Babčanová predniesli básne. Veselé, poučné a hlboko precitované ich vlastné diela.

Manželom Sidke a Ivkovi Macíkovcom z Fáber Dance School sa podarilo rozžiariť oči prítomných a roztlieskať ich dlane do taktu hudby. Nadšenie, ktoré pociťovali pri spoločenských tancoch čače a waltzu, preniesli i na všetkých fanúšikov tohto žánru.

Interiér sály lemovali stoly a na nich úhladne uložené ručné práce. Vaše práce, milé dámy! Diela, ktoré ste vytvorili vy, aby ste prostredníctvom nich prijemnili príbytky všetkých tých, ktorí prejavili o ne záujem. Výber bol vskutku bohatý. Od korálok vyrobených z vlastnej produkcie fazuliek, milých veľkonočných figúrok, vajčiek, anjelíkov, venčekov, vyšívaných čarokrásnych drevených chalúpok, antialergických textilných hračiek, maľovaných obrazov, háčkových a vyšívaných dečiek, obrusov, či dokonca veľkej vyšívanej deky - hodnej pozornosti. Boli tam

práce, z ktorých priam kričala vaša šikovnosť, múdrosť, pedantnosť a schopnosť podeliť sa so získaným dedičstvom našich predkov.

Novodobá ponuka priviedla do nášho kultúrneho stánku aj dve dámy, ktorým tiež patril jeden zo spomínaných stolov. PaedDr. Stanka Benediková a Martinka Kurajdová boli nepretržite zaneprázdnené. Všetkým záujemcom o líčenie ochotne a odborne poradili, ba dokonca svoje znalosti pred zrakmi divákov aj predviedli na odvážnych dobrovoľníčkach.

„Lahôdkou“ poslednej ponuky bol stôl plný nádherných cukrovín. Výborné dobroty, ktoré na túto akciu priniesli zo svojej Sladkej dielne Barborka Štugnerová a Majka Laurincová. Tieto doslova malé umelecké diela boli pastvou pre oči a neodolateľnou pochúťkou pre gurmánske jazyčky.

Za realizáciu skvelého popoludnia a výborné organizačné schopnosti srdečne ďakujeme kultúrnej referentke Danke Králikovej a staros-

tovi našej obce Ing. Jurajovi Uhrinovi za poskytnutie priestorov a za kvietky, ktorými potešil prítomné dámy.

Na záver z úprimného srdca ďakujeme za láskavé slová, ktorými sa nám počas celého programu prihovárala a konferovanie na seba prevzala naša Ľubka Štugnerová – majiteľka dobrého srdca, úžasných nápadov a zlatých rúk. Sobotňajšie popoludnie nám to o nej prezradilo.

Sidónia Macíková

Láska v rôznych podobách

Klub poézie pri miestnej knižnici A. A. Baníka

Streda, 15. marec 2017 – v miestnej knižnici sa uskutočnilo v rámci - marca, mesiaca knihy - milé podujatie **na oslavu poézie a lásky v najrôznejších podobách**. Priestory knižnice boli zaplnené skvelým publikom a recitátormi od najmladších druhákov tunajšej ZŠ, až po skôr narodené ženy a jediného recitátora muža.

Priestor v knižnici upravila pani Králiková so svojimi pomocníkmi, pripravili tiež malé občerstvenie, ktoré doplnili koláčikmi niektoré dámy, recitátorky. Reprodukovanú hudbu nám tak ako v jeseni servíroval pán Matúš Pacera a boli to naozaj **nádherné skladby, melódie a piesne, ktoré pohladili dušu a potešili sluch**, zároveň dotvorili atmosféru po jednotlivých vstupoch recitátorov. Najskôr prednášali deti. Ako prvá vystúpila piatačka **Lucka Troligová**, potom postupne ako sedeli, presne si už nepamätám, piataci **Petka Senčeková, Florián Pacera**, druháci **Gabko Pacera a Romanka Hadžegová** - ako posledná z detí, ale s najdlhšou básňou, ktorú bravúrne zarecitovala. Všetky deti **recitovali nádherne, s prirodzenou detskou úprimnosťou**, za čo ich vďačné publikum obdarilo výdatným potleskom a pani Králiková čokoládkou. Gabko Pacera

(Pokrač. na str 5)

*Človek sa pri zhne
všedných aj sviatočných dní
potrebuje aspoň na chvíľu tšiiť.*

Pookriať,

nabrať nových síl.

*K takýmto chvíľam patrí aj poézia,
ktorá je podobne ako modlitba,*

balzomom na dušu,

spolu s nežnou,

upokojujúcou hudbou.

Kto to ešte nezažil,

môže prísť medzi nás,

na niektoré z podujatí Klubu poézie.

Presvedčiť sa na vlastnej koži,

ako toto spojenie funguje.

Umelecké slovo, jemná hudba,

priateľská atmosféra.

Podobne ako vrúcna modlitba

v uponáhľanej dobe

zahŕňajú tieseň,

vzbudzujú nádej,

priam presvedčenie

v dobro človeka.

(Dokonč. zo str. 4)

dostal k tomu dve kinderká, lebo mal práve 8 rokov. Veru sa nemusíme obávať, že vo Valaskej bude raz málo recitátorov. Veríme, že nabudúce ich príde ešte viac. Vo výbere prevládali básne o láske k matke, ale aj ku zvieratkám, k vlasti.

Po hudobnom predele prišli na rad naši starší recitátori. Recitovali v takom poradí, ako sedeli. Dámy **Vierka Fašková, Evka Kúdelková**, jediný muž **Mirko Mihok**, aspoň spočiatku to tak vyzeralo, že jediný.

Ďalej dámy **Hanka Adamčiaková** z Mýta pod Ďumbierom, ktorá opäť prijala naše pozvanie, **Boženka Novotniaková, Vierka Babčanová, Mária Pacerová**. Na záver nečakane pán **Matúš Pacera** so svojou spievanou básňou o večnej láske k žene. V básňach prevládala láska k matke, ale aj k prírode a k iným hodnotám. Bolo to skutočne

dojemné, **koľko citu sa prejavilo v prednese našich recitátoriek a recitátorov. Báječné publikum to náležite oceňovalo potleskom.**

Toto milé stretnutie bolo plné lásky, priateľstva, vzájomnej úcty, porozumenia, pekných ľudských vzťahov. Kiež by to tak bolo aj v bežnom živote.

Po poďakovaní recitátorom, pub-

liku, všetkým, ktorí sa podieľali na tomto milom podujatí a prispeli k príjemnej atmosfére, nasledovali priateľské rozhovory, občerstvenie. Rozišli sme sa do svojich domovov s dobrými pocitmi a s príslubom na ďalšie podobné podujatia Klubu poézie pri miestnej knižnici A. A Baníka.

M. Pacerová

Stretnutie s pani Evou Hančákovou a jej literárnou tvorbou

Milé podujatie sa uskutočnilo aj 5. apríla v stredu o 16,00 hod. v Spoločenskej sále OcÚ. Keby práve v tom čase nebolo verejné zastupiteľstvo, určite by som sa tohto podujatia zúčastnila. Mala som tam tiež recitovať jednu z básní od pani Hančákovej. Našťastie ma zastúpil môj vnuk Florián. Takže len sprostredkovane chcem podať niekoľko informácií o tomto milom stretnutí s pani Evou Hančákovou a jej tvorbou.

Najskôr niečo o nej vyberám z jej knihy poézie „Náš svet“: „...Pochádza zo starobylej Banskej Štiavnice, v nej prežila svoju mladosť a neskôr tu aj zmaturovala. Vysokoškolské vzdelanie v odbore Jazyk slovenský získala na Pedagogickej fakulte v Banskej Bystrici, kde vyštudovala aj ďalšie odbory. Ako pedagóg a metodik pôsobila dlhé roky na viacerých miestach regiónu Brezno...“

Jej umelecká tvorba začala členstvom v Literárnom klube Litera 2 v Banskej Bystrici, neskôr sa stala členkou Autorského klubu literátov a umelcov v Banskej Štiavnici a zakladateľkou umeleckého zoskupenia CLUB POETICUM NÓVUM v Brezne.

Vydala viacero kníh poézie a poviedok vlastným nákladom: *Miesto na snívanie, Tajomné sny, Zrkadlo vesmíru, Dni dávno odviat, Zimné ráno, Svet mojimi očami a 20 rokov cestovania...*

Tolko z knihy.

Treba ešte dodať, že svoje knihy ilustrovala vlastnými kresbami a fotografiami a účastníci na tomto podujatí mali možnosť popozerať si ich.

Teraz niečo z priebehu podujatia: Hovorené slovo o autorky a prednes básní z jej tvorby bolo striedané hrou krásnych skladieb na klavíri, ktoré interpretovali žiaci ZUŠ, súrodenci Pisárovci. Program doplnili manželka Macíkovi - Sidka a Ivan - pôsobivým tancom.

Podľa slov zúčastnených atmosféra na podujatí bola milá, priateľská, program spolu so sprievodným slovom bohatý, básne nádherné, prednesy tiež. Len divákov bolo na takú veľkú a po kultúre chtivú obec pomenej.

Na záver autorka pani Mgr. Eva Hančáková poďakovala za účasť, za poskytnutie priestorov, účinkujúcim za program.

Autorky za peknú prezentáciu svojej tvorby poďakovala kultúrna referentka OcÚ pani Danka Králiková. Zároveň zažela veľa úspechov v tvorbe aj v živote. Pridávam sa k tomuto praniu aj ja. A prikladám jednu z jej básní z knihy *Náš svet*.

Mária Pacerová

Prezentácia knihy – NÁŠ SVET

Eva Hančáková

RIEKA ŽIVOTA

V priezračnej hladine bystrej rieky, do ktorej všetky horské riavy stiekli, sa slnečný svet odráža. Mohutné kmene vrb a jelší, vlasy im iška vetrik svieži, nad vodné zrkadlo sa klonia.

V potoku malom si jeden prst namočiť a okús vody sladkosť. Z tej vône a zvláštnej chuti usadí sa ti v duši radosť.

Do väčšej tône ponor čiašku dlane, uvidíš, čo sa v tej samej chvíli stane.

Potom si staň pod spřísku vodopádu. Uprac si v duši a vyhod' všetko, čo je tam bez ladu a skladu.

Zrazu si voľný, už netrápia ťa pozemské tiaže a to, čo ťa k tomuto životu viaže.

Vieš, čo máš robiť s darom, ktorý sa ti dostal. Vieš, aké je tvoje poslanie na tejto krásnej planéte, tu v tomto krásnom, zvláštnom svete.

Odborné učilište internátne VALASKÁ 1987 – 2017

Predposledný marcový deň sa školské dvere našej školy otvorili pre širokú verejnosť. Do školy sa opäť vrátili nielen bývalí zamestnanci školy, ale aj pozvaní hostia. Veď dôvod bol naozaj nevšedný – škola oslavovala 30 rokov svojej existencie.

Návštevníci školy si mali možnosť prezrieť priestory školského zariadenia, odborné učebne, telocvičňu, špecializované triedy – Snoezelen, Tvorivkovo, ako aj priestory školského internátu.

Po prehliadke nasledoval kultúrny program pod vedením pani zástupkyne školy Mgr. Mileny Fábryovej. Riaditeľ školy Mgr. Juraj Hlaváč vo svojom príhovore spomenul históriu školy, jej neľahké začiatky, ale i súčasné postavenie školy a jej úspechy.

Slová vďaka a pochvaly vyslovila aj bývalá riaditeľka školy Mgr. Darina Frimová.

Veľa úspechov do ďalších rokov a slová uznania za doterajšiu prácu odznali aj v príhovore starostu obce Valaská Ing. Juraja Uhrina.

Spestrením slávnostnej chvíle bol aj kultúrny program žiakov OUI, ktorý pripravila pani Bc. Ľubica Kučerová.

Na slávnostnej recepcii v priestoroch školskej jedálne mali potom všetci prítomní dostatok času na príjemné rozhovory a spoločné spomienky.

HISTÓRIA ŠKOLSKÉHO ZARIADENIA

Po prvýkrát sa brány novej osobitnej školy internátnej i osobitného učilišťa otvorili v školskom roku 1986/1987. Zriaďovacia listina bola vydaná Stredoslovenským krajským národným výborom v Banskej Bystrici dňa 30.09.1986. Prvým riaditeľom školy sa stal Martin Detvan, ktorý spolu s pani učiteľkou Ceciliou Strnádikovou vyučovali v dvoch triedach päť ročníkov osobitnej školy spolu 11 žiakov. V školskom roku 1987/1988 škola nadobudla štatút plne organizovanej školy. Osobitná škola otvorila 8 ročníkov a osobitné odborné učilište otvorilo nový učebný odbor – ručný obrábáč kovov. Internát bol sprístupnený nielen pre žiakov zo spádovej oblasti, ale aj pre žiakov zo vzdialenejšieho miesta bydliska. Postupne sa škola stala aj útočiskom žiakom s nariadenou ústavou výchovou.

Prvé začiatky boli ťažké. Okolie nebolo pripravené na príchod nových dočasných obyvateľov. Vybudovanie si určitej pozície a dobrého mena v obci nebolo vôbec ľahké.

SÚČASNOSŤ ŠKOLY

Poslaním našej školy je, aby sa dieťa, žiak, učeň čo najviac rozvíjali podľa svojich individuálnych schopností. Pomocou komplexnej rehabilitácie a špeciálnej edukácie sa snažíme žiakom sprostredkovať maximálne množstvo vedomostí, zručností, návykov vzhľadom na dané postihnutie a komplexne rozvíjať ich osobnosť, aby našli plnohodnotné uplatnenie v spoločnosti. K tomuto ich vedieme už od materskej školy, cez základnú školu až po odborné učilište.

Špeciálna materská škola internátna

V súčasnosti má škola jednu triedu materskej školy. Vzdelávajú sa tu deti vo veku od 3 do 6 rokov. Deti s mentálnym postihnutím tu nadobúdajú vedomosti, zručnosti a návyky potrebné na plynulý prechod do školského prostredia.

Špeciálna základná škola internátna

Špeciálna základná škola poskytuje žiakom primárne vzdelávanie ako východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí žiakov a ich prirodzenú integráciu do spoločnosti. Od školského roku 2002/2003 sa žiaci vzdelávajú aj podľa špeciálneho individuálneho vzdelávacieho programu v B, C variantoch.

Odborné učilište internátne

Odborné učilište ponúka vzdelávacie programy odborov výchovy a vzdelávania, ktoré poskytujú odbornú prípravu na výkon nenáročných pracovných činností žiakom s mentálnym postihnutím alebo s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným zdravotným postihnutím.

Poslaním školy je podporovať výchovu a vzdelávanie u žiakov, rozvíjať všetky druhy nadania a kompetencií tak, aby sa budúci absolventi mohli zaradiť do bežného života:

K: Komunikácia a otvorenosť

L: Ľudskosť a spolupatričnosť k okoliu a regiónu

Ú: Úcta a vzájomná tolerancia

Č: Činorodosť, samostatnosť, tvorivosť

Po úspešnom absolvovaní záverečných skúšok po ukončení 3. ročníka žiaci získavajú **výučný list**, ktorý ich oprávňuje vykonávať prácu kvalifikovaného pracovníka.

Odborné učilište internátne vo Valaskej poskytuje nasledujúce učebné

30. VÝROČIE

odborny:

- Opatrovateľská starostlivosť v zdravotníckych zariadeniach a v zariadeniach sociálnej starostlivosti
- Obchodná prevádzka so zameraním na prácu pri príprave jedál
- Stavebná výroba so zameraním na maliarske a natieračské práce
- Stavebná výroba – murárske práce
- Strojárka výroba so zameraním na ručné spracovanie kovov

Praktická škola

Od školského roku 2006/2007 je súčasťou školy aj praktická škola, ktorá vznikla ako reakcia na potrebu ďalšieho vzdelávania detí s ukončeným IVP programom.

Praktická škola je jedna z nových alternatívnych možností riešenia problému ďalšieho vzdelávania ťažko mentálne postihnutých jedincov.

Cieľom praktickej školy je pripraviť žiakov na samostatný život tak, aby nadobudli také praktické zručnosti, ktoré im umožnia zapojiť sa do bežného spoločenského života, prípadne sa zapojiť do pracovného procesu prostredníctvom chránených dielní.

Navštevujú ju žiaci s ťažším mentálnym postihnutím, ktorí nie sú schopní zvládnuť učivo OUI. Počas štúdia sa naučia okrem iného jednoduché činnosti spojené s prípravou jedál, základy stolovania a organizovať si prácu v kuchyni. Štúdium trvá 3 roky a končí sa bez výučného listu.

Internát

Výchova mimo vyučovania poskytuje komplexnú výchovno-vzdelávaciu starostlivosť pre žiakov s týždenným pobytom v ŠŽŠI a v OUI.

Internát OUI má kapacitu 41 lôžok a ŠŽŠI 11 lôžok. Je súčasťou školy. K jeho vybaveniu patria 4 klubovne, herňa pre malé deti a kuchynka. Svoje schopnosti a nadanie môžu deti rozvíjať v záujmových krúžkoch, ktoré sú zamerané na rozvoj pohybových, estetických, hudobných schopností a technických zručností.

Majú tiež k dispozícii telocvičňu, ktorú môžu vyžívať i vo večerných hodinách. Počas školského roka sa uskutočňujú rôzne turnaje a zábavné súťaže. V klubovniach školského internátu žiaci môžu využívať počítačovú techniku, a tak si rozširovať svoje vedomosti pri práci s počítačom. Žiaci majú k dispozícii interaktívnu tabuľu, televíziu a bezplatný internet.

Projekty

Škola sa pravidelne zapája do projektov, či už európskych, rozvojových alebo nadačných s cieľom zlepšiť podmienky výchovno-vzdelávacieho procesu školy.

Medzi najúspešnejšie projekty patrili:

Projekt „**Nové formy vzdelávania na OUI**“ sa realizoval rokoch 2009–2013. Cieľom projektu bolo formou terapeutického a inovatívneho vzdelávania pedagógov inovovať vzdelávací obsah pre žiakov. Cieľom aktivít bol rozvoj osobnosti žiaka umením a zážitkovým učením. Získané poznatky z projektu sme začlenili do vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. Po ukončení projektu žiakom pribudli nové predmety ako tvorivá dielňa a informatika, kde naďalej využívajú výsledky tohto projektu.

V ďalších rokoch škola cítila potrebu podporiť odborné vzdelávanie v odborných predmetoch a odbornom výcviku, preto bol vytvorený ďalší významný európsky projekt – „**Úspech na ceste poznávania**“. Tento projekt bol zameraný hlavne na prácu v odbornom učilišti. Cieľom projektu bolo zvýšenie kvality edukácie, odbornosti pedagógov a materiálno-technického vybavenia školy. Aktivita projektu boli nasmerované na oblasti moderných vzdelávacích techník, uplatnenie IKT v odbornom vzdelávaní. Pomocou farebnej diagnostiky sme sa snažili odhaliť psychologické preferencie žiakov v učení a následne im poskytnúť na mieru „ušíťé“ formy a metódy vyučovania. Počas realizácie projektu v škole pribudol nový učebný odbor Stavebná výroba - murárske práce, o ktorý je veľký záujem. Ostatné odbory boli inovované o nové učebné pomôcky a nové činnosti ako napr. carving, miešanie nápojov.

Projekt „**Škola pre všetkých**“ – rozvojový projekt Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre žiakov so zdravotným postihnutím zameraný na odstraňovanie priestorových bariér a na zlepšenie materiálno-technického vybavenia škôl kompenzačnými a špeciálnymi učebnými pomôckami. Týmto projektom sme sa snažili podporiť mobilitu žiakov s obmedzenou pohybovou schopnosťou alebo telesným postihnutím, a tým predchádzať sociálnemu vylúčeniu detí z rovesníckeho kolektívu. Projekt nebol prínosný len materiálnym vybavením, ale hlavne tým, že poskytol priestor pre spoluprácu školy s rodičmi, výmenu informácií a skúseností navzájom.

Projekt „**Škola zážitkových stretnutí**“ – tento projekt bol nasmerovaný na

aktivity v multisenzorickej miestnosti Snoezelen, cez ktoré sa škola snažila prispieť k skvalitneniu života sociálne vylúčených žiakov vzdelávaných len v domácom prostredí. V špecifickom priestore terapeutickými miestnosťami mohli žiaci s ťažkým mentálnym a viacnásobným postihnutím rozvíjať kognitívne, vizuomotorické, somatické kompetencie. Prostredníctvom kompenzačných pomôcok v novozvoliteľnom voliteľnom predmete Terapeutické a korektívne cvičenia sme rozšírili zážitkovú formu vzdelávania žiakov s mentálnym postihnutím a zdravotným znevýhodnením. Projekt „Zdravie na tanieri - Žíme zdravo“ – prioritným cieľom projektu bolo vytvorenie novej školskej koncepcie vzdelávania pod názvom „Žíme zdravo“, ktorá by motivovala žiakov k zmene životného štýlu a stravovacích návykov. Aktivity projektu boli nasmerované na spoluprácu s rodinami žiakov, s organizáciami v osvetovej činnosti ako úrad verejného zdravotníctva a komunitné centrá.

Naše úspechy v rôznych súťažiach

2013/2014

Celoslovenská súťaž zručnosti v učebnom odbore Obchodná prevádzka – 4. miesto
 Celoslovenská súťaž zručnosti v učebnom odbore Opatrovateľská starostlivosť – 4. miesto
 Celoslovenská súťaž zručnosti v učebnom odbore Strojárska výroba – 1. miesto jednotlivcov, družstvo 3. miesto

2014/2015

Celoslovenská súťaž zručnosti v učebnom odbore Obchodná prevádzka – 4. miesto
 Celoslovenská súťaž zručnosti v učebnom odbore Opatrovateľská starostlivosť – 4. miesto

2015/2016

Celoslovenská súťaž zručnosti v učebnom odbore Obchodná prevádzka – 4. miesto Celoslovenská súťaž zručnosti v učebnom odbore Opatrovateľská starostlivosť – 4. miesto

Celoslovenské súťaže organizované OUI Valaská:

- Celoslovenská súťaž zručnosti v učebnom odbore Stavebná výroba - maliarske a natieračské práce
- Celoslovenská súťaž zručnosti v učebnom odbore Stavebná výroba - maliarske a natieračské práce

Športové súťaže:

- Školský floorbalový turnaj žiakov do 12. rokov : 4. miesto žiaci ZŠI
- Futbalový turnaj žiakov – 4. miesto

Prednes poézie a prózy

- okresné kolo Brezno dve 2. miesta mladší žiaci (jednotlivcov)

Spevacké súťaže

- spevácka súťaž „Romane Gila“ Polomka žiaci ŠZŠI, 1. miesto - duet, 2. miesto žiaci ŠZŠI (jednotlivcov)
- spevácka súťaž „Romane Gila“ Polomka mladší žiaci ŠZŠI, 2. miesto - duet, 1. miesto mladší žiaci ŠZŠI (jednotlivcov)
- okresné kolo spevackej súťaže - 1. miesto mladší žiaci ŠZŠI (jednotlivcov)
- Celoslovenská súťaž Bratislava „Husľový kľúčik“ - 1. miesto žiaci ŠZŠI (jednotlivcov) Výtvarná súťaž s firmou Tami – 1. miesto (jednotlivcov)

A čo budúcnosť?

Z roka na rok pribúdajú žiaci s kombinovaným postihnutím, preto je našou túžbou, aby sa čo najskôr upravili priestory školy tak, aby sa v nej mohli plnohodnotne vzdelávať nielen deti s mentálnym postihnutím.

Mgr. Marta Klimentová, Ing. Martina Turňová

Ó, mojej matky reč je krasota, je milota, je rozkoš svätá...“

Každoročne si naša škola prednesom poézie a prózy pripomína marec - mesiac kníh.

Deti prichádzali domov so slovami: „Mami, pôjdem na súťaž, budem recitovať.“

Tohto roku sa do súťaže prihlásilo najviac žiakov I. a II. stupňa. Porota mala neľahkú úlohu - vybrať tých najlepších. Nakoniec sa rozhodla takto:

I. stupeň:

1. miesto: Lucia Antalíková, Ján Navrátil - Katka z mesta a čert, 4. ročník

2. miesto: Elena Štulajterová, Krista Bendová - Rok, 3. ročník

3. miesto: Nikolas Pavlovský, Ľudmila Podjavorinská - Padla hruška zelená, 1. ročník

II. stupeň:

1. miesto: Michaela Pavlovská, Zdeno Novák - Svrček a mravce, 5. ročník

2. miesto: Margita Martinková, Ján Navrátil - Katka z mesta a čert, 6. ročník

Štefan Štajer, Ján Turan - Chlap ako medveď, 5. ročník

3. miesto: Renáta Markusová, Jozef Pavlovič - Herbár, 8. ročník
- Najlepší z nich sa budú prezentovať na krajskom kole, ktoré sa

každý rok uskutočňuje v SZŠ Brezno-Mazorník. Recitačnej súťaže sa zúčastňujú žiaci rôzneho veku. Cvičia si pamäť, čítaním sa motivujú, rozvíjajú v sebe súťaživosť, zodpovednosť, zlepšujú si prejav pred publikom, v neposlednom rade dostanú dobrú známku zo slovenského jazyka. Preto my, dospelí, či už rodičia alebo učitelia, rozvíjame v našich deťoch ich prirodzený talent, chuť a snahu niečo dokázať. Je to naša povinnosť a ich poslanie.

Mgr. Mária Baková, učiteľka SZŠI Valaská

Dňa 11.04.2017 sa na Odbornom učilišti Valaská uskutočnil tematický Envirodeň 2017, ktorého cieľom bolo posilniť vzťah k prírode, životnému prostrediu za podpory ľudí, ktorí majú k prírode a jej ochrane veľmi blízko, a tiež aktívnym prístupom zlepšiť naše životné prostredie.

Prvé dve vyučovacie hodiny sme so žiakmi strávili netradične, besedou s poľovníkmi a návštevou ranča Čierny Hron. Naše pozvanie prijali členovia poľovníckeho zväzu p. Kaderiak a p. Kupec, ktorí si pre nás pripravili ukážku trofeje lesnej zveri žijúcej v okolitej prírode. Získali sme veľa informácií o ich práci v lese, o tom, ako sa starajú o zvieratká počas celého roku, ale najmä v zime. Svoj pútavý výklad „ujo poľovník“ spestril príhodami, ktoré zažil na poľovačkách pri stretnutí s medveďmi. Pri rozprávaní nezabudol zdôrazniť, že poľovačky sú iba jednou z mnohých dôležitých činností, ktoré poľovníci vykonávajú.

Rovnako nás upútal aj ukázkami poľovníckych zbraní i rôznych vábcov. No a nakoniec nám ochotne odpovedal na všetky naše zvedavé otázky. Beseda sa nám veľmi páčila. Bola poučná a zaujímavá.

Na ranči Čierny Hron nás privítal p. Kardhordoó aj so svojimi zvieratami, čakali nás kone, kozy, psy, mačky, králiky, dravce, sliepky, husi a holuby. Žiaci mohli vidieť orla skalného, dozvedeli sa veľa zaujímavého o chove dravých vtákov, vyskúšali si čistenie a česanie koníkov a za odmenu si niektorí na nich aj zajazdili. Stretnutie so zvieratkami sa im veľmi páčilo, o čom svedčia aj fotky. Pozvaným hosťom patrí naše poďakovanie a uznanie za prácu, ktorú venujú zvieratám a ich ochrane.

V ďalšej časti sme sa priamo zapojili do aktivít zameraných na vyčistenie okolia školy a obce Valaská pod názvom „Vyčistíme si obec“, ktorú organizuje už každoročne ZŠ J. Simana Valaská v spolupráci s OcÚ Valaská. Podarilo sa nám vyzbierať niekoľko vriec odpadu, a tak prispieť k zlepšeniu nášho životného prostredia.

Ďakujem patrí všetkým žiakom, ktorí vyzbierali smeti a prispeli tak k čistejšiemu a krajšiemu okoliu našej obce.

Mgr. Zuzana Gonosová
koordinátor environ.výchovy

Som hrdý na vás, SENIORI!

Dňa 31. marca 2017 sa v Dennom centre Prameň v Brezne konal 2. ročník okresnej prehliadky v prednese prózy a poézie „SENIORI RECITUJÚ“. Organizátorom celého podujatia bola Okresná organizácia Jednoty dôchodcov Brezno. Prehliadky sa zúčastnilo päť základných organizácií okresu. Aj naša obec mala na tejto prehliadke silné zastúpenie. Obec Valaská na prehliadke reprezentovali tri naše seniorky. Viera Fašková sa predstavila s vlastnou tvorbou „Oči“. Nádherný bol jej prirodzený prejav a prednes naspamäť. Vierka Babčanová predniesla tiež vlastnú tvorbu – báseň „Krištáľový prameň“. Tretia naša seniorka zaujala prednesom „Terezka Vansová“ od Kataríny Hudecovej. Prednesy jedenástich účastníkov hodnotila štvorčlenná porota v zložení: Viera Maková, Janka Lemberková, Ingrid Poliaková a Emília Medzihradská. Cieľom týchto prehliadok je vytvorenie priestoru pre prezentáciu umeleckého prednesu seniorov. Porota prihládala na vhodnosť výberu, tvorivosť, osobný prístup recitátora, vlastnú tvorbu. V prednesoch recitátorov ocenila interpretačné skúsenosti a pôsobivosť na poslucháčov. Porota zo všetkých účastníkov vybrala do krajského kola dve postupujúce. Práve jednou z nich je p. Vierka Fašková – naša obyvateľka. Práve ona bude našu obec reprezentovať na krajskej prehliadke. Súťažiacich na okresnej prehliadke svojou prítomnosťou povzbudzovala aj predsedníčka Jednoty dôchodcov v našej obci Eva Kúdelková. Záverom ďakujem seniorkám našej obce za vzornú reprezentáciu. Pani Faškovej držím palce a prajem veľa úspechov v prednese na krajskom kole.

Ing. Peter Bánik

Sebe aj iným na radosť

Odložiť neodkladne
myšlienky na plynúci čas.
Mladosť myseľ nech len ladne
odráža jeho dotieravý hlas.

Sústrediť koncentráciu
do zásahov mihajúcich sa terčov,
čo tu i tam nastraží rýžia osudu.
Neplniť projektilmi chlpatú
obludu,
natlačenú slamou zvetraných
snov,
visiacu v strelnici dedinských
hodov.

Staviť na väčší rozptyl,
na vesmírnu aplikáciu.

Osedlať bez sedla
vraníka odvážnych skokov,
čo prekážky láme ako zápalky.
A keby aj občas stolica redla,
spomenúť si na údel otrokov,
čo chceli cváľať, no nemohli.
Uzemnení diktátormi morálky.

Roztrhať na trhance
plastové náhrady všemožného
druhu,
čo človeku dobre slúžiť mali,
no dnes z neho robia sluhu.
Prirodzenosti vrátiť urodenosť.
Kdesi pod vyumelkovanou
realitou
vykopať z vrstiev líčidiel
vlastnú tvár,
vlastný názor
aj vlastný cieľ.
Sebe aj iným na radosť.

Peter Babčan

Marec je sviatkom kníh

V marci navštívilo knižnicu veľa detí od tých najmenších z MŠ, ZŠ aj najstaršie zo SŠ. Oboznámili sa s históriou knižnice, mnohé sa dozvedeli o A. A. Baníkovi, podľa ktorého sa obecna knižnica pomenovala. Porozprávala som im o výpožičnom systéme a o potrebe čítania. Najmladšie deti pozorne počúvali rozprávky a tie staršie povesti a báje. Po prečítaní

ukážok vedeli presne určiť, o ktorú rozprávku ide, a vedeli pekne dorozprávať celý dej. Staršie deti zaujali hádanky, hlavolamy a knihy - veľké encyklopédie zvierat. Potom sa pekne prezentovali recitáciou a spevom ľudových piesní. Pochválili sa, že k sviatku kníh si v triedach pripravili nástenky a že navštevujú školské knižnice. Osobne ma veľmi milo prekvapili deti z MŠ, ktoré si sami vyrobili a vymaľovali knižku O psíčkovi a mačičke a doniesli mi ich ukázať. Za tento nápad a kreativitu patrí pani učiteľkám veľká vďaka.

Danka Králiková

VYNÁŠANIE MORENY /MO MS PIESOK/

Vynášanie Moreny je pohanský zvyk, ktorý je známy už od stredoveku. Morena je staroveká bohyňa zimy a smrti. Jej spálenie a hodenie do vody symbolizuje ukončenie zimy a túžba po jari. Tento zvyk sa zachoval až do dnešných čias, no pomaličky sa z dedín vytráca, preto sme sa rozhodli ho znovu oživiť. Dňa 1. 4. 2017 sa približne 60 ľudí z obce Piesok a Valaská rozhodlo symbolicky rozlúčiť so zimou spevom a dobrou náladou, privítať jar. Stretnutie sa konalo v Klube dôchodcov na Piesku, odkiaľ sa sprievod presunul po hlavnej ceste k potoku Bystrianka. Na čele sprievodu bola Morena, ktorá vo svojich červených šatách kývala okoloidúcim autám. Za ňou išli harmonikári,

ktorí sa postarali o perfektnú náladu a ich spev znel široko ďaleko. Po príchode do klubu dôchodcov nasledoval príhovor a poďakovanie predsedkyne MO MS Piesok. Zažrali príjemnú zábavu a aj dobrú chuť, pretože už na všetkých čakala vynikajúca kapustnica. Niektorí ešte nestihli zjesť celú porciu, a už sa rozbehla zábava v plnom prúde. Začalo sa spievať, tancovať a okrem prestávky na tombolu, v ktorej boli krásne ceny od miestnych podnikateľov, sa tancovalo až do konca.

Vynášanie Moreny je krásny ľudový zvyk, ktorý sa snažíme pripomínať si každý rok, pretože ľudí spája a robí ich šťastnými aj v našej obci PIESOK.

Výbor MOMS Piesok

VEĽKÉ POĎAKOVANIE

V krásnu slnečnú februárovú sobotu sa u nás v obci konal 0. ročník krniových pretekov. Chceme poďakovať sponzorom a skvelým kamarátom, ktorí sa s nami podieľali na tejto akcii. Boli stále ochotní pomôcť. Aj tie nedeľňajšie popoludnia, keď sme celá partia s lopatami trávili na trati, boli nádherné. Stálo to za to, čo povieť? Ešte raz vám všetkým chceme (je vás naozaj veľmi veľa dobrých ľudí) zo srdca poďakovať.

Maťa a Jožo Vrbovskí

Predstavujeme vám

Hlavný kontrolór obce

Po nezdarenej prvej voľbe hlavného kontrolóra obce Valaská sa dňa 11. januára 2017 na rokovaní obecného zastupiteľstva uskutočnila opakovaná nová voľba hlavného kontrolóra obce Valaská. Na základe vyhláseného výberového konania sa na obsadenie uvedenej pracovnej pozície prihlásili štyria uchádzači, a to :

Mgr. Peter Cíger, Ing. Bc. Mária Pohančaníková, JUDr. Mgr. Tatiana Štulrajterová, Bc. Martina Tokárová

V tajnom hlasovaní poslancami obecného zastupiteľstva s počtom hlasov 11 bola jednomyselne zvolená za hlavného kontrolóra obce Ing. Bc. Mária Pohančaníková. My sme ju oslovili a požiadali o krátky rozhovor, aby sa nám občanom Valaskej predstavila.

Ing. Bc. Mária Pohančaníková, narodená v Brezne, bývajúc v Polomke, vydatá.

Vzdelanie: 2. stupeň VŠ – smer ekonomika a manažment, odbor financie, 1. stupeň VŠ – odbor právo, stredoškolské štúdium – odbor všeobecná ekonomika, tiež nadstavbové štúdium – odbor prevádzka hotelov a spoločného stravovania.

Doterajšie pracovné pozície: hlavná kontrolórka, ekonómka obce, správca daní a poplatkov, finančná poradkyňa, tajomníčka regionálneho združenia miest a obcí, vedúca školskej jedálne.

Záľuby a koníčky (voľný čas): záhrada, kvety a v ostatnom období – trávenie voľného času s rodinou a vnúťatami.

1. Stali ste sa kontrolórom obce Valaská na nastávajúce obdobie 6 rokov. Priblížte nám vaše vízie na toto nastávajúce obdobie, vaše plány a predstavy. Aké budú vaše prvé kroky v tejto funkcii.

Na rozdiel od starostu obce, ktorý pri kandidatúre na tento post má svoje plány a predstavy spojené s rozvojom a budovaním obce, s investičnou činnosťou, pre hlavného kontrolóra je najlepšia predstava, aby sa pri výkone kontrolnej činnosti stretol čo najmenej s nedostatkami a kontrolnými zisteniami. Aby v jeho kontrolovaných subjektoch bol správne nastavený riadiaci systém finančného riadenia, zodpovednosť štatutárneho orgánu a zamestnancov, základné pravidlá, ciele a spôsob vykonávania finančnej kontroly.

2. V súlade s platnými právnymi normami kontrolór obce vykonáva kontrolnú činnosť nezávisle a nestranne v súlade so základnými pravidlami kontrolnej činnosti. Vykonávali ste alebo vykonávate túto činnosť aj v iných obciach?

Áno, som hlavnou kontrolórkou už deväť rokov, t. č. pôsobím aj v obciach Pohorelá, Pohronská Polhora, Bravácovo.

3. Aké je vaše stanovisko k skutočnosti, že podliehate starostovi obci, ktorý je súčasne vašim nadriadeným, a zároveň máte aj právo kontrolovať jeho činnosť? Neodporuje si to podľa vás? Aký je váš názor na túto skutočnosť?

Hlavný kontrolór nie je orgánom obce, ale obligatným zamestnancom obce, z čoho vyplýva množstvo odlišností v jeho právnom postavení, ale aj pri realizácii jeho úloh a zákonom zverených kompetencií.

Má kľúčové postavenie v rámci vnútorného kontrolného systému obce.

V zákone o obecnom zriadení, konkrétne v § 18d Rozsah kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra sa pod kontrolnou činnosťou rozumie kontrola zákonnosti, účinnosti, hospodárnosti a efektívnosti pri hospodárení a nakladaní s majetkom a majetkovými právami obce, ako aj s majetkom, ktorý obec užíva podľa osobitných predpisov, kontrola príjmov, výdavkov a finančných operácií obce, kontrola vybavovania sťažností a petícií, kontrola dodržiavania všeobecne záväzných

činnosť naozaj nezávisle a nestranne, vtedy je ozajstnou výhodou, keď vykonáva kontrolu pre neho v neznámom prostredí a nie je ovplyvňovaný svojimi známymi.

5. V tajnom hlasovaní ste získali plný počet 11 hlasov z 11 možných. Čomu pripisujete tento úspech?

Aj pre mňa to bolo prekvapenie, priznám sa, že príjemné. Obecné zastupiteľstvo už malo možnosť v novembrovej voľbe hlavného kontrolóra vypočítať moju prezentáciu a zrejme aj to ovplyvnilo ich voľbu. Mám za to, že rozhodli moje tridsaťročné praktické skúsenosti v samospráve a tiež bohaté teoretické vedomosti. V samospráve som pracovala ako tajomníčka regionálneho združenia miest a obcí, ekonómka obce, správca daní a poplatkov, hlavná kontrolórka.

6. Plánujete do budúcnosti poskytovať informácie o plánovaných kontrolách ako

právnych predpisov vrátane nariadení obce, kontrola plnenia uznesení obecného zastupiteľstva, kontrola dodržiavania interných predpisov obce a kontrola plnenia ďalších úloh ustanovených osobitnými predpismi.

Kontrolnej činnosti podľa tohto zákona podlieha obecný úrad, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené obcou, právnické osoby, v ktorých má obec majetkovú účasť a osoby, ktorým boli poskytnuté z rozpočtu obce účelové dotácie alebo finančné výpomoci.

Z dikcie zákona nevyplýva možnosť pre hlavného kontrolóra kontrolovať činnosť starostu obce.

4. Nie ste obyvateľkou obce Valaská a aj napriek tomu ste sa prihlásili do výberového konania na túto funkciu. Myslíte, že by obyvateľkou inej obce je pre vás výhodou alebo nevýhodou? Vysvetlite nám prečo.

Ak chce hlavný kontrolór vykonávať kontrolnú

aj kontrolných zisteníach občanov Valaskej na stránkach obecných novín?

Zatiaľ som sa nestrela s tým, aby hlavný kontrolór dávali svoje plány práce a správy o výsledkoch kontroly do novín. Kto má záujem, môže si tieto informácie vypočítať priamo na zasadnutí obecného zastupiteľstva alebo si pozrieť priamy prenos alebo záznam. Tiež sú tieto informácie zverejnené na internetovej stránke obce Valaská a na úradnej tabuli obce.

7. Na záver, čo by ste chceli odkázať čitateľom Valašianskeho hlásnika?

Po vyše dvojmesačnej práci a skúsenostiach vo funkcii hlavnej kontrolórky obce Valaská by som si priaľa, aby viac fungovala spolupráca v línii: obecné zastupiteľstvo - starosta obce - obecný úrad. Vzájomná spolupráca môže byť na prospech rozvoja obce a kvality života jej občanov. A myslím si, že o toto nám všetkým ide. V tom je podstata samosprávy.

ČO NÁS PÁLI...

Ktovie, či by to ľudí zaujímalo?

Bežná a jednoduchá otázka, ale v kontexte, v ktorom zaznela, ma ohúrila a šokovala. Na zasadnutí obecného zastupiteľstva,

ktoré prerokovávalo roky sa vlečúci problém televízneho vysielania záznamov zo zasadnutí zastupiteľstva, ju vyslovil nový prednosta obecného úradu Mgr. Roman Hadžega.

Otázka vyvoláva naraz ďalšie skryté otázky či názory, ktoré si dovoľím vysloviť. Pán prednosta si snáď myslí:

- 1) že väčšina obyvateľov Valaskej je ľahostajná k tomu, čo sa v obci deje a ako vykonávajú svoju funkciu nimi volení predstavitelia obce?
- 2) že v obci je všetko v najlepšom poriadku a občania môžu spokojne spať?
- 3) že v obci je veľa veľmi znepokojujúcich skutočností a bude najlepšie (pre spokojný spánok občanov), keď sa o nich nedozvedia?
- 4) že nie je vhodné, aby občania videli do roky trvajúcich konfliktov poslancov verzus starosta
- 5) že nie je žiaduce, aby občania hodnotili a tvorili si vlastný názor na prácu poslancov, starostu a fungovanie obecného úradu?
- 6) že by sa mohlo stať, že občania informovaní aj prostredníctvom zmienených televíznych záznamov by precitli a prišli na myšlienku kontrolovať svojich zvolených zástupcov, a keď príde čas, informované, kvalifikovane a zodpovedne vyjadrili svoje stanovisko vo voľbách.

Hádám by aj stačilo. Možno viete, možno nie, pán starosta sa dlhodobo a urputne bráni snahám poslancov presadiť možnosť pre všetkých občanov dostávať potrebné informácie z diania v obci do svojich televízorov. Ľudu treba chlieb a hry, nie aby sa starali do politiky, aj tej komunálnej. V diktatúre sa vládne ľahšie ako v demokracii. Demokracia je aj diskusia a tam treba hľadať argumenty, vysvetľovať, načúvať iných, usilovať o pochopenie..., ale zaujíma to vôbec ľudí?

Mgr. Ivan Karak

Lipová – prístrešky

Veru mali pravdu tí ľudia, ktorí predpovedali, keď sa stavali ešte za pána Gröneho prístrešky na Lipovej, že sa tam bude robiť iba neporiadok, **že sa tam budú schádzať okrem slušných ľudí aj takí, ktorí to budú ničiť, našu mládež nevynímajúc.** Že zničia aj iné pekné miesta na Lipovej, osadené lavičky, ohniská. A stalo sa. **Najskôr odstránili hojdačky na reťaziach,** aby nedošlo k úrazu, lebo boli poriadne zodraté od tých veľkých detí, ktoré sa na nich hojdali. A teraz niektorí mladí ľudia /aj žiaci z tunajšej školy/ **olupujú strechy na prístreškoch, rýpu a čmárajú do dreva stolov a lavičiek, rozhadzujú odpady z košov, rozbíjajú fľaše, prosto, robia neporiadok. Aj dospelí, starší ľudia nie vždy zanechávajú po sebe poriadok.** A to nemám na mysli len Lipovú. Myslím na celý ten veľký priestor, kde sa zdržuje človek, koruna tvorstva.

Čo sme to za ľudia, aký príklad dávame deťom, ako ich vychovávame, keď niečo takéto robia. **Aké problémy asi majú, keď si takto vybijajú stres a zlosť. Viete, vážení rodičia, kde vaše deti chodia a čo robia? Prepáčte! Česť výnimkám! Ľudia sú rôzni, aj zodpovední, aj ľahostajní. Nechcem hádzať všetkých do jedného vreca.**

Milé naše deti, milá mládež, vy všetci, čo sa na niečom takom vandalskom podieľate! Prečo to robíte? Dielo niečích rúk a umu má slúžiť aj iným. Rodičom s malými deťmi, aj tým skôr narodeným. Všetkým, ktorí si chcú v príjemnom prírodnom prostredí posediť, porozprávať sa, urobiť si piknik. Ako potom chcete, aby obec pre vás, vašu zábavu a rozptýlenie po škole, po práci, niečo urobila, vybudovala, keď si to nevážite, keď to ničíte? Viem, máte zlý príklad aj od niektorých dospelých ľudí, nás starších. Čo s tým?

Ja viem, že týmto článkom nič nezmôžem, nezachránim. Ale keby sa našla aspoň hŕstka ľudí, ktorým záleží na čistote a poriadku v prírode a zobrali by na prechádzku igelitové tašky, nie aby ich nechali pohodené v prírode, ale aby do nich zbierali odpady po ceste a dali tak príklad vám, deťom, mladým. Poukazujúc na to, že to nie je hanba, pozbierať smeti, aj keď ich tam nepohádzali oni sami. Potom tak možno urobíte aj vy, mladí. Bude to príkladom pre ostatných a previnilci sa možno zahania a začnú si po sebe v prírode upratovať. Viem, niektorí to tak robia, aj keď ich nie je veľa a patrí im za to uznanie a vďaka, v žiadnom prípade nie posmech. Bolo by to nádherné. Prísť do krásnej prírody, kde je čisto, tak, ako má byť, ako si to naša príroda zaslúži, veď čo si už musela vytrpieť od nevychovaných, ľahostajných ľudí a zvieratá v prírode tiež.

Vyzývam všetkých, **najmä vás, žiaci a mládež, ktorým patrí budúcnosť,** od ktorých bude raz závisieť, ako bude naša Valaská a jej prírodné okolie vyzerieť. **Neničte, skrášľujte, priložte ruku k dobrému dielu. Využívajte na to svoju prebytočnú energiu, svoj um, svoju silu.** Na vytvorenie niečoho pekného, užitočného pre všetkých.

Prevezmite už teraz na seba zodpovednosť, aj za vašu budúcnosť,

keď my starší máme s tým niekedy problém.

Nezabúdajte, že ste spolutvorcami vašej, našej spoločnej budúcnosti a určite nechcete raz žiť na smetisku.

Nahlasujte na obecný úrad aj čierne skládky, v prírode nemajú čo robiť!

Ani v obci nie.

Nechcime patriť k primitívom, ktorým na čistote a poriadku nezáleží.

Majme na pamäti my všetci, že platí zákon odveký: „Čo dáš, dostaneš znásobené späť.“

Dobré, či zlé.

Všetko sa k vám vráti a prebohato odmení dobrým alebo aj zlým.

M. Pacerová

Karma je zdarma a na každého raz príde

Takýto prorocký citát ako odkaz pred odchodom vyslovila medzi rečou pani kadernička zo salónu Mária v starej časti obce. Bude chýbať svojim zákazníkom a zákazníkom.

V poslednom čase to u nás zo strany kompetentných OcÚ nemala ľahké, súdiac z jej reči. Škoda, že si nie vždy vieme vážiť prácu iných ľudí a ich prínos pre obec.

Ďakujeme za služby, pani Mária.

Nech sa vám aj s rodinou v novom živote darí!

M. Pacerová

Arogancia starostu obce voči poslancom a obyvateľom obce

Starosta obce a poslanci obecného zastupiteľstva (OcZ) sú orgánmi obce. V zákone o obecnom zriadení sú postavení na jednu úroveň. V našej obci je už samozrejmosťou, že starosta obce nerešpektuje prijaté uznesenia OcZ. Svojvoľne nepodpisuje uznesenia obecného zastupiteľstva zákonným spôsobom prijaté na zasadnutí obecného zastupiteľstva. Je veľmi ťažké dostať odpoveď starostu obce na otázky poslancov. V zákone o obecnom zriadení a v rokovacom poriadku OcZ je možnosť interpelovať starostu obce poslancom obecného zastupiteľstva. Interpelácia na starostu znamená, že poslanec kladie starostovi obce otázku a on na túto otázku odpovedá. V prípade, keď na otázku nevie hneď ústne odpovedať, tak musí písomne odpovedať do 30 dní od podania interpelácie. Ja, ako poslanec obecného zastupiteľstva, som na starostu obce mal niekoľko interpelácií. Už na zastupiteľstve konanom 01.03.2017 som položil starostovi obce 14 interpelácií. Pretože starosta obce nebol prítomný na tomto OcZ, nemohol mi ani na ne odpovedať. V takom prípade je starostova povinnosť písomne odpovedať do 30 dní. Nestalo sa tak. Do dnešného dňa som žiadnu odpoveď nedostal. Tak ako starosta obce ignoruje plnenie uznesení prijatých OcZ, tak odignoroval aj odpovede na moje otázky. Všetky otázky na starostu obce som predložil písomne a sú aj zapísané v zápisnici z tohto zasadnutia. Otázky si môžete prečítať aj na webovom sídle našej obce <http://www.valaska.sk/zapisnice-z-rokovani-oc.html>. Na nasledujúcom OcZ, 05.04.2017, som opäť interpeloval starostu obce. K predchádzajúcim otázkam som pridal ešte ďalšie otázky. Spolu je ich už 20. Situácia sa opakovala. Starosta na zasadnutí nebol prítomný, interpelácie som predložil v písomnej forme. Výsledok? Do dnešného dňa som nedostal od starostu obce žiadnu odpoveď.

Čo dodať na záver? Pre poslancu OcZ je interpelácia jediná možnosť ako zákonným spôsobom môže od starostu obce dostať odpoveď na otázky, ktoré sa týkajú problémov obce, činnosti OcZ a fungovania komisií pri OcZ.

Zo strany starostu obce je neodpovedanie na kladené otázky arogancia voči poslanckému zboru, voči samotným obyvateľom našej obce ako i voči všetkým jeho voľcom. Ja osobne, ale i niekoľko ďalších poslancov, neveríme, že sa situácia v našej obci v tejto oblasti zmení k lepšiemu. Nádej nám svitá len v nasledujúcom volebnom období, a to pod taktovkou iného starostu. Téma na zamyslenie je pre všetkých a následné rozhodnutie je tiež pre všetkých.

Ing. Peter Bánik
poslanec OcZ

Reakcia poslanca obecného zastupiteľstva (OcZ) na vyjadrenie starostu obce vo Valaštianskom hlásniku (VH) z decembra 2016 a v týždenníku Plus 7 dní z 22. decembra 2016

V roku 2016 bola vykonaná rozsiahla rekonštrukcia Základnej umeleckej školy (ZUŠ) vo Valaskej. Je správne, keď sa staráme o majetok obce a keď ho zveľaďujeme. Ja osobne som za všetky tieto aktivity. Už pri výbere dodávateľa na rekonštrukciu ZUŠ som súhlasil s týmto zámerom. Najlacnejšia ponuka na rekonštrukciu bola 29 555,68 EUR. Počas vykonávania prác sa vyskytli určité zmeny v objeme prác a hlavne v nadmernom navýšení financovania oproti predloženej ponuke. Tieto navýšenia neboli zo strany starostu obce včas vysvetlené poslancom a neboli zapracované do zmeny rozpočtu obce na rok 2016. Poslanci na rokovaní OcZ konštatovali, že boli porušené zákony o finančnej kontrole a zákon o rozpočtových pravidlách (uznesenie č. 340/2016). Na základe porušenia zákonov, spolu s ďalšími troma poslancami, som nehlasoval za prekročenie výdavkov rozpočtu obce v tejto ekonomickej klasifikácii - navýšenie o 41 100 EUR. Dôvod nehlasovania nebol pre nedostatok finančných prostriedkov, ale pre porušenie zákonov, ktoré musí starosta obce a poslanci pri svojej práci dodržiavať. Navýšenie výdavkov, aj keď boli porušené zákony, boli šiestimi poslancami odsúhlasené. Po ukončení stavebných prác, pred začiatkom školského roka 2016/2017, pozvala riaditeľka ZUŠ všetkých poslancov na fyzickú obhliadku zrekonštruovaných priestorov priamo do budovy ZUŠ. Pozvania som sa ako poslanec OcZ zúčastnil aj ja. Moja účasť, aj napriek pozvaniu riaditeľky ZUŠ, sa nepáčila starostovi obce, tak, ako sa vyjadril vo VH.

Po komunálnych voľbách v roku 2014 sa ustanovujúcim zastupiteľstvom, ktoré sa konalo 12.12.2014, začalo nové volebné obdobie na najbližšie štyri roky. V našej obci bolo do OcZ zvolených 11 poslancov. Už do konania ustanovujúceho zastupiteľstva sa svojho mandátu vzdala jedna poslankyňa. V priebehu roka 2015 sa vzdali svojho poslanskeho mandátu ďalšie dve poslankyne OcZ. V roku 2016 pokračovalo vzdávanie sa poslancami mandátov. Vzdali sa ďalší traja poslanci svojich poslancských mandátov. Bilancujeme, že z jedenástich zvolených poslancov sa do tohto obdobia vzdalo svojho mandátu šesť poslancov, čo je viac ako polovica zvolených poslancov. Toto konštatuje aj starosta obce. Vzdanie sa poslancského mandátu je rozhodnutie samotného poslanca. Mali by sme sa však všetci v obci zamyslieť nad tým, prečo to tak je. Podľa môjho názoru

sú to veľké nedorozumenia medzi orgánmi obce, ktoré tvoria starosta obce a poslanci OcZ. Touto cestou by som chcel vyzvať všetkých obyvateľov, aby prišli na rokovania OcZ. Tu sa všetci občania môžete priamo zapojiť do jednotlivých bodov rokovania ako i diskusie, a tak sa aktívne podieľať na rokovaní starostu obce a poslancského zboru. Aj prostredníctvom internetu môžete sledovať priamy prenos z týchto zasadnutí alebo z archívnych záznamov.

Ešte sa chcem dotknúť vyjadrení starostu obce, ktoré boli napísané v Plus 7 dní:

„Poslanci nemajú ani šajnu o tom, čo sa na obecnom úrade deje celý deň, tak si od nich nenechám hovoriť, ako mám riadiť obec. Starosta je predsa niekto. Je vyššie postavený ako obyčajný občan.“

Vážení Valaštania, všetci občania, nemyslím si, že starosta obce je vyššie postavený ako my všetci. Tým, že sme si zvolili starostu obce, sme mu ešte neprisúdili vyššie postavenie ani žiadnu nadbytosť nad nami. Je jeden z nás. Má s nami komunikovať, a tak ako to vyplýva z názvu jeho funkcie starať sa o obyvateľov obce. Viem, že táto funkcia je náročná, ale keď už je do tejto funkcie zvolený, musí si ju aj plniť. Za seba odmietam aj vyjadre-

nia, že poslanci „nemajú ani šajnu, čo sa na úrade deje“. Na základe toho, že pracujem v samospráve už 24 rokov, dôsledne poznám túto prácu. Z výkonu môjho povolania plne ovládam náplň činnosti, ktoré musí obecný úrad vykonávať. Áno. Je to nespočetné množstvo činností. U nás sa nevykonávajú hlavne tie činnosti, ktoré navrhujú poslanci OcZ. O tejto skutočnosti svedčí aj to, že do dnešného dňa máme množstvo nesplnených uznesení prijatých OcZ.

Záverom chcem požiadať starostu obce, aby už ďalej nebol vyššie postavený ako obyčajný občan. Odporúčam, aby si dôslednejšie plnil svoje povinnosti vyplývajúce mu z postavenia jeho funkcie. Verím, že v budúcnosti bude akceptovať poslancov OcZ ako svojho partnera, tak, ako je to napísané v zákone o obecnom zriadení. Starosta obce a obecné zastupiteľstvo sú dva rovnocenné orgány postavené na jednu úroveň.

Novému prednostovi prajem veľa úspechov do ďalšej práce. Treba povedať, že po tejto zmene dochádza k určitým, ale zatiaľ len malým zmenám k zlepšeniu činnosti práce na našom obecnom úrade.

Ing. Peter Bánik
poslanec obecného zastupiteľstva

To už ani neviem, ako nazvať

Na zasadnutí obecného zastupiteľstva (OcZ) 01.03.2017 bolo na návrh Komisie na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov poslancami prijaté uznesenie č. 418/2017. Uznesením bola starostovi obce uložená pokuta na zaplatenie 69,27 Eur. Táto pokuta bola uložená pre nesprávne vyplnené Oznámenie o funkciách, zamestnaniach, činnostiach a majetkových pomeroch, čím bol porušený ústavný zákon č. 357/2004 Z.z. Tak, ako to u nášho starostu býva zvykom, uznesenie nepodpísal. O nepodpísaní uznesenia č. 418/2017 nás informovala elektronicky hlavná kontrolórka. Tým, že uznesenie nie je podpísané starostom obce, **nenadobudlo účinnosť, tak nie je platné**. Aj napriek neplatnému uzneseniu sa Ing. Juraj Uhrin (ako fyzická osoba, nie ako starosta obce) obrátil na Ústavný súd SR (ÚS SR). Ing. Juraj Uhrin, ako navrhovateľ, žiada ÚS SR, aby zrušil neplatné uznesenie č. 418/2017 Z.z., ktoré sám nepodpísal. Nevie, čo má rušiť, keď nie je platné. Čo ešte k tomu dodať? Ing. Juraj Uhrin, ako navrhovateľ, žiada, aby obec Valaská Ing. Jurajovi Uhrinovi vyplatila súdne trovy právneho zástupcu v sume 312,34 Eur. ÚS SR rozhodol, že jeho návrh prijíma na ďalšie konanie. Zároveň ÚS SR požiadal OcZ o vyjadrenie v lehote do 7 dní. Doručenie uznesenia a výzvy bolo adresované Obecnému zastupiteľstvu obce Valaská. Ešte pripomeniem, že dokument bol doručený na Obecný úrad do Valaskej dňa 10.04.2017 a poslancom bol doručený až 19.04.2017! Aj keby sa poslanci k predmetnému dokumentu chceli vyjadriť do 7 dní, jednoducho to nemohli stihnúť.

Vážení občania, zamyslime sa spoločne nad výkonom činnosti prvého muža v našej obci. Toto je už výsmech práce starostu nielen u nás v obci, ale aj ďaleko za hranicami nášho katastra.

Ing. Peter Bánik
poslanec OcZ

Vyčistíme si naše Potôčky

Bola sobota 22.4.2017 a my sme sa zase po roku stretli. Bolo to už po piaty raz, čo sa skupinka milovníkov prírody zišla a rozhodla sa odľahčiť našu Matičku Zem od nánosov odpadu. Stretko bolo ako vždy pred hasičskou zbrojnicou. Aj keď počasie vyzeralo kadejaké, nakoniec sme sa zišli v celkom hojnom počte – 11 dobrovoľníkov. Rozdelili sme si smery, ktorými každý pôjde, a zber odpadu v Potôčkoch sa mohol začať.

Začiatok zberu bol celkom úsmevný, keďže smetí bolo máličko, až kým sme sa nedostali do blízkosti miest, kde bývajú salaše. Rozumiem, že ľudia sme rôzni a nie každý vie, že plastová fľaša alebo taška sa nerozloží zo dňa na deň. Ale nerozumiem jednému, prečo tí, čo vedomosti o nerozložiteľnosti týchto materiálov majú, nepoučia tých menej vedomých. Preto by som chcela apelovať hlavne na vedúcich salašov – bačov. Skúste robiť osvetu medzi vašimi ľuďmi, nezaberie vám to tak veľa času a výsledky môžu byť úžasné.

Samozrejme nejde len o salaše, pretože plno fliaš sme nachádzali aj v blízkosti ohnisk. Takže my, ľudia, sme sa stále nepoučili, že týmto ľahostajným prístupom škodíme hlavne sebe. Nikoho neobviňujem a nehádzam do jedného vreca, avšak vy, ktorí sa v tom nájdete, prosím, zamyslite sa nad sebou, čo tým činíte. Dôsledky môžu byť katastrofálne. Nezabúdajme, že sme tu len hostia, a tak sa nesprávajme, akoby nám tu všetko patrilo, lebo príroda nám každý deň dáva pocítiť, že to tak nie je. Učme sa vďaka za to, že tu môžeme žiť a snažme sa naše okolie zveľaďovať a nie ničiť.

Keďže po prejení Potôčkov nám ostávalo ešte dostatok síl, rozhodli sme sa vyčistiť aj Suchú dolinu aspoň sčasti. A náš sobotňajší výsledok bol nasledovný: 11 vriec smetí, 5 pneumatík z auta, 1 autosedačka

a 2 vedrá.

Myslím, že je to z roka na rok lepšie, netreba však poľaviť. Stále sa snažme tvoriť krásu všade, kde vstúpi naša noha, pretože kto zaspí na vavrínoch, ten sa už nemusí prebrať.

Na záver sa chcem poďakovať všetkým zúčastneným, ale aj tým, ktorí sa chceli zúčastniť, ale im to počasie neumožnilo, Adamovi Vichrovi, ktorý nám pomáhal aj so zvozom smetí a hlavne všetkým, ktorí našu Matičku Zem milujú a udržiujú ju krásnu, a to nielen materiálne.

Tak vám prajem Slnko v duši a krásne dni!

Ing. Dominika Schallerová

Balada o strome

Ku Dňu *stromu*

.....

Boli v ňom všetky krásne chvíle.

Šum *listia*, pestré motýle.

Vtáčatá vylietajúce z hniezd.

Ich vďačný spev a bzukot včiel,
voňavé kvety v tráve.

Nekonečné cestičky usilovných mravcov
v spleti tvojich *koreňov*.

Plaché zajace za skorých rán,

malé srnky pod *lesom*

na očiach starostlivých mám.

Láskavý dotyk slnečných lúčov,

životodarná vlaha z oblakov.

Kvapky trblietajúcej sa rosy

na *listoch* tvojich *konárov*.

Ľudské túžby a sny, víťazstvá a prehry.

Ich zvláštne snaženie,

ísť proti životu aj proti sebe,

akoby ani neboli deťmi tejto Zeme.

Nikdy si nepochopil ich správanie a ciele.
Ani tvoj pomocník ti nevedel dať vysvetlenie.
Po osudnom ráne stal sa živou pamäťou *strom-*
čeka pod tebou,

ktorý z tvojho *semienka* vyrástol
a prospieval pod jeho starostlivou ochranou.

A život ide ďalej...

Po rokoch zlých, plných bolesti a žiaľu,
čas pokojnejšie plynul, zacelil nejednu ranu.

Človek a svet vnorili sa do času.

A na pastvu pod *lesom* prišiel iný pastier.
Nebol to malý chlapec, ale muž stredných rokov.

Sadol si pod mladý urastený *strom*.
Zamysleným pohľadom pozoroval malé stádo
pred sebou.

Šum *listia* ho uspával, zdielom.

Ochranca *stromu* mu podivuhodný príbeh
rozprával.

Náhle vstal, zobral do rúk pílu, čo so sebou mal.
Prikročil k zohyzdenému starému *stromu*.

Odpíliť kýpeť, na *pni letokruhy* spočítal.

Bolo ich celkom 99.

Jediná myšlienka hlavou mu prebleskla.

Milujem ťa, život.

Na horizonte zaliatom popoludňajším slnkom
objavila sa postava.

Lahučkým krokom sa k nemu blížila.

Ladnosť ženských pohybov splyvala

s pohybom dozrievajúceho obilia.

Aj na dialku ich vrúcna láska spájala.

Mužným krokom ponáhlal sa jej v ústrety.

Celá krajina zjasnela.

A na pastve pod *lesom*, opretý o mladý uraste-

ný *strom*,

malý boží pomocník láskavým pohľadom

sprevádzal ich kroky.

/Mapava/

Kolko ľudských osudov
si videl a prežil ich s nimi, milý *strom*.

Na pastviny pod *lesom*
ťa hravý vetrík priniesol.

Odvtedy ste nerozluční priatelia.

On ti zvesti zo širých dialáv prinášal,

ty si mu o tunajších ľuďoch rozprával.

Dobrych aj zlých, bohatých aj biednych.

O všetkých, ktorí za letnej páľavy
pod tebou úkryt hľadali.

Keď si bol ešte celkom mladý,
malí pastieri z dediny okolo teba kravy hnali.

Vyrezali ti do *kmeňa* nápis „Náš *strom*“.

Spomienka na to ťa aj po rokoch bolí.

Po prvýkrát si sa stretol so zlom.

Tvoj ochranca a pomocník,

ktorý ťa spájal so zdrojom života,

veril, že z teba vyrastie zdravý a mocný *strom*,
ktorý len tak niečo nezdolá.

Poradili ste si s búrkami, nepohodou.

Vydržal si, keď si mal niekoľko dní *korene* pod
vodou.

Víchory, sneh a mráz ti neublížil,

no proti ľudskej zlobe si nič nezmohol.

Zasiahla ťa strela zhmotneného ľudského zla.

Obloha sa temným mračnom zastrela,

krupobitie ľudskej nenávisti a zloby

padalo na zem a otváralo čierne hroby.

Stalo sa to zavrás rana, ktoré sľubovalo krásny
deň.

Zostala ti *koruna* rozčesnutá vo dvoje.

Jej kúsky rozmetané široko – ďaleko po tráve.

Tvoj hladký sivozelený *kmeň* zhorel

a ako nemá pochodeň

čiernym dymom k oblohe čnel.

Vo chvíli tvojho skonu celý kraj onemel.

Tvoj život sa vtesnal do jediného živého obrazu.

Predstavujeme vám

Na stole mám kalendár 2017/ 2018 - Naši remeselníci, ktoré vydalo združenie Muránska planina – Čierny Hron. Na Veľkonočný pondelok, pri otočení stránky kalendára, som v ňom našla fotku Pavla Vilhana, jeho výrobkov a text: „Pavel Vilhan z Valaskej sa venuje rôznej ľudovoumeleckej činnosti. V jeho výrobkoch nájdete kožené opasky s krásnymi kovovými prackami, kapsy, jedinečné formy na oštiepok a drevené črpáky. Je jediným výrobcom tradičných krpcov v našom území.“

Pavel Vilhan sa narodil v Detve, žil v Korytárkach, kým sa nepriženil do Valaskej. Strednú odbornú školu služieb v B. Bystrici ukončil maturitou. Pracoval ako čašník v rôznych hoteloch, ako kontrolór rúr v Železiarňach Podbrezová a aktuálne pracuje ako SBS-kár v B. Bystrici. Je členom kultúrno – športovej komisie vo Valaskej. 6. 3. 2016 pri príležitosti udeľovania ocenení mu starosta Valaskej udelil Ďakovný list za prácu s mládežou a rozvoj športu v obci.

Od detstva si sa venoval športu, vieme, že tvoja „srdcovka“ je futbal. Viedol si krúžok mladých futbalistov, s ktorým ste vyhrali okrem iného aj „Pohár generálneho riaditeľa ŽP Podbrezová“. Prečo tomu tak už nie je? Zanevrel si na šport?

Športoval som veľa a rád, kým som mohol a kým ma nezbzdili zdravotné problémy. Na šport sa zanevrieť nedá. Musel som ho obmedziť na minimum, venujem sa len rekreačne nejakým aktivitám. Čo sa týka krúžku, žiaľ, nemám na to čas pre pracovné povinnosti. Tréningy s deťmi ma bavili a dosiahli sme aj nemalé futbalové úspechy.

Ako si sa dostal k výrobe ľudovo-umeleckých predmetov a čo vlastne vyrábaš, aké veci a z čoho? A kedy si so sebou a svojim dielom najviac spokojný?

Pred 17-timi rokmi mi operovali koleno. Bol som dlho doma a čas plynul pomaly. Môj svokor - Jozef Slivka, ktorý už vtedy bol uznávaný ľudovo-umelecký remeselník rozmanitých výrobkov, mi ponúkol, aby som mu pomohol s prácou na tradičnom viacprackovom koženom opasku. Táto práca ma veľmi zaujala. Odttedy som začal chodiť k nemu do dielne a on ma postupne naučil rozpoznávať, ktorú kožu je vhodné používať, naučil ma techniky jej spracovania a zdobenia. Zaučal ma do práce s kováčom, drevom mosadzou. Pustil som sa pracovať na svojom prvom trojprackovom opasku. Vyrezával som malé sošky, drevené palice, vyrobil veľa mosadzných praciek. Popri svokrovi som „privoňal“ ku každému prírodnému materiálu. Drevu sa nevyhýbam, najviac ma však baví práca s kožou. Robím opasky,

tašky rôznych veľkostí i tvarov, zápästky, krpce, šperkovnice, pastierske kapsy, rôzne ozdobné predmety či potreby pre poľovníkov, proste všetko, čo sa z kože dá vyrobiť. S prácou som spokojný, keď je spokojný objednávateľ, zákazník.

Asi sa presne nedá určiť čas strávený pri výrobe jednej veci. Koľko trvá napríklad výroba pastierskej kapsy?

Pri týchto veciach sa naozaj nedá určiť presný čas. Je to rôzne, nakoľko je to všetko ručná, nie strojová práca. Niekedy sa darí a ide robota od ruky, niekedy je to naopak a vtedy treba prestať, lebo by som viac pokazil, ako vytvoril.

Chodíš do zamestnania. Vedel by si sa uživiť ako ľudový výrobca len touto prácou?

Veľa ľudí, ktorí sa venujú akejkoľvek umeleckej tvorbe vedia, že sa tým uživiť nedá. Je to len zábava a relax popri práci. Folklor sa u nás veľmi rozvinul a napreduje. Tak dúfam, že aj záujem o tieto kožené ľudové výrobky porastie.

Ak by boli všetky práce rovnako platené, čo by si robil najradšej?

Najradšej by som bol pánom sám sebe, zrejme ako každý. Ako dieťa som chcel byť horár. Dnes by som chcel mať skvelo vybavenú dielňu a robiť to, čo ma baví, výrobky z kovu, kože, dreva. Chcel by som si dopĺňať sortiment, pretože vyrábam aj na objednávku a podľa návrhov požiadaviek zákazníka.

Ktoré rozhodnutie ovplyvnilo tvoj život najviac?

Rozhodnutia je človek nútený robiť neustále. Či sú už kladné alebo záporné. Nemyslím si, že niektoré ovplyvnilo môj život nejako dramaticky, ale som

rád, že pokračujem v tom, čo som sa naučil v jednej malej dielni od svokra Jozefa Slivku, za to mu patrí moja veľká vďaka. A to bolo moje skvelé rozhodnutie.

Akú najlepšiu radu si v živote dostal?

Tých bolo neúrekom, hlavne od môjho svokra. Ale jedna z tých, ktoré mi dal, je: „Nesťažuj sa, že na to nemáš, skús si na to zarobiť.“

Čo ťa čaká tento rok a čo už máš za sebou?

Chodím so svojimi výrobkami pravidelne na jarmok do Novej Bane, Tisovca, na folklórny festival do Klenovca. Nejedem Valaštan ma stretnúť na festivale v Detve, vo Východnej. Pozvánky dostávam na rôzne trhy, jarmoky, najmä cez ÚĽUV (Ústredie ľudovej umeleckej výroby), ale nedá sa byť všade. Najbližšie idem do Vrútok, kam som dostal pozvanie šíriť tradíciu ľudovej tvorivosti, na celodennú akciu stavania májov.

Ako by si chcel, aby si ťa pamätali tvoje deti, vnúčatá?

Určite najmä cez moje výrobky, ktoré tu ostávajú aj ďalším generáciám. Veď taká pastierska kapsa, opasok sa dedili z otca na syna. Pred pár rokmi na Festivale dychových hudieb som mal na námestí stánok so svojimi výrobkami. Veľa ľudí mi vravelo, že sú to krásne veci, ale škoda, že ten človek (J. Slivka) tu už nie je. Najprv ma to mrzelo, že si ľudia myslia, že predávam jeho veci. Po nejakej dobe a i dnes, odstupom času ma to teší, že som im ho pripomenul, že si ľudia takto pamätajú na zosnulých majstrov.

Pavlovi Vilhanovi prajeme do ďalších rokov veľa tvorivých síl a nech jeho výrobky naďalej potešujú duše a srdcia zákazníkov, ktorí dokážu oceniť hodnotu ľudovo-umeleckých výrobkov.

Marika Pančíková

Cez veľký svätý pôst k Veľkej noci

Je tu jar v celej svojej kráse, stromy a kvety sa prebudili zo zimného spánku, po dlhej a tuhej zime si všetci uvedomujeme silu, ktorá prebúdzá všetko k životu a rodí nový život. Nie náhodou najvýznamnejším sviatkom pre kresťanov je Veľká noc, ktorú sme slávili v apríli. Veď je symbolom zrodu nového života, novej sily, keď Ježiš Kristus, ktorý sa obetoval za nás, premohol smrť a pozýva nás k novému životu v nádeji na večný život. Sláveniu tohtoročných veľkonočných sviatkov predchádzal 40-dňový pôst, ktorý sme začali 1. marca Popolcovou stredou. V našej farnosti z iniciatívy duchovného otca Romana sa veriaci farnosti pripravovali na dôstojné slávenie Veľkej noci formou 40-dňového pôstneho krížika. Bola to akcia, v rámci ktorej sa veriaci farnosti zaviazali pomodliť sa v daný deň. Vybrali si krížovú cestu pri krížiku, ktorý putoval po farnosti aj s vybranou krížovou cestou. Úmysel tejto akcie v rámci pôstu bol: „Za uzdravenie rán a bolesti v mojom srdci i v srdciach tých, ktorým sme ublížili. A vrúcna prosba o posilu žiť vieru bez

zvykom pozhŕňať v chrámoch palmové či olivové ratolesti. Nakoľko v našich krajo-

ch nerastú takéto druhy rastlín, u nás je zvykom odpradávať používať rozkvitnuté ratolesti vrbu alebo rakyty, nakoľko tieto pučia na jar ako prvé. Aj v našej farnosti duchovný otec Roman posvätil pri obidvoch svätých omšiach „bahniatka“, ktoré si veriaci so sebou prinesli. Posvätené bahniatka potom zdobia príbytky rodín, ktoré si ich na posvätenie prinesli.

vo veľkom počte prichádzali k Božiemu hrobu, aby v tichosti rozjímali nad umčením, smrťou Ježiša Krista a jej významom v našom živote. Nádherné obrady Bielej soboty sa začali požehnaním veľkonočného ohňa a posvätením veľkonočnej sviece - Paškálu, ktorý nám pripomína, že Ježiš je Svetlom sveta. Pri týchto liturgicky bohatých obradoch bola do spoločenstva Cirkvi prijatá aj nová členka - katechumenka, ktorá sa na túto slávnosť pripravovala pod duchovným vedením nášho duchovného otca Romana. Po dlhom pôste zaznelo znovu slávnostné „Aleluja“ a rozozvučali sa zvony ako aj zvuk organu, ktoré od Zeleného štvrtka mlčali. Obnovením krstných sľubov sa všetci zúčastnení veriaci zriekli zlého ducha, vyznali svoju vieru a vyjadrili túžbu žiť novým večným životom, životom v Ježišovi Kristovi. Liturgiou Vzkriesenia na Bielu sobotu sme skončili veľkonočné trojdnie, ktoré vyústilo do nedele všetkých nediel - Veľkonočnej nedele.

pretvárkou - nie falošne, ale úprimne.“ Všetci veriaci, ktorí sa do tejto pôstnej aktivity zapojili, kontemplovali príbeh krížovej cesty v štrnástich zastaveniach slovami Vojtecha Kodeta - „uzdravili nás Jeho rany“. Hlbokým duchovným obohatením počas veľkého svätého pôstu bola duchovná obnova počas víkendov od piatka 31. marca do nedele 2. apríla. Duchovnú obnovu v našej farnosti viedol páter Adam Walczuk, SAC, palotín z farnosti Predajná. Vo svojich príhovoroch k veriacim priblížil nový pohľad na Boha, dotyk Boha a vyvrcholením bola nedeľná homília, kde nenásilným a nenáročným spôsobom priblížil pôsobenie Božieho milosrdenstva v našom živote. Ešte v nás doznievali slová pátra Adama, nestačili sme sa ani spamätať a už tu bola Kvetná nedeľa, ktorá je poslednou nedeľou v období veľkého pôstu a otvára najdôležitejší týždeň v našom živote - Veľký týždeň. Na Kvetnú nedeľu, kedy si pripomínáme slávnostný vstup Ježiša do Jeruzalema, je v katolíckej cirkvi

Zeleným štvrtkom, kedy sa schádzame na oslávenie pamiatky Poslednej večere, keď Ježiš Kristus zveril svojej Cirkvi novú a večnú obeť ako hostinu svojej lásky, sme vstúpili do Veľkonočného trojdnia. Na Veľký piatok po dopoludňajšej krížovej ceste sa veriaci farnosti stretli na veľkopiatočkových obradoch. Veľký piatok je jediný deň, kedy sa v Cirkvi neslúži svätá omša. V tento deň sa upriamujeme iba na Kristovo utrpenie a Jeho smrť na kríži. V rozjímaní o Jeho utrpení zostávali veriaci farnosti pri Božom hrobe v našom kostole do 21,00 hod. večer. Na Bielu sobotu opäť veriaci

„Ježišovo utrpenie končí radosťou jeho vzkriesenia. Keď teda cítime vo svojom srdci Kristovo utrpenie, pamätajme, že musí prísť vzkriesenie, musí zasvietiť radosť Veľkej noci.“ - Matka Tereza

Marika Pančíková

Nie je to legenda, ale skutočnosť, že v tridsiatych rokoch minulého storočia v chotári obce Valaská žil pustovník. Keď prejdete Lipovú zo severnej strany, tam niekde môžete natrafiť na nevelkú jaskyňu. Pustovníkovi slúžila ako modlitebňa.

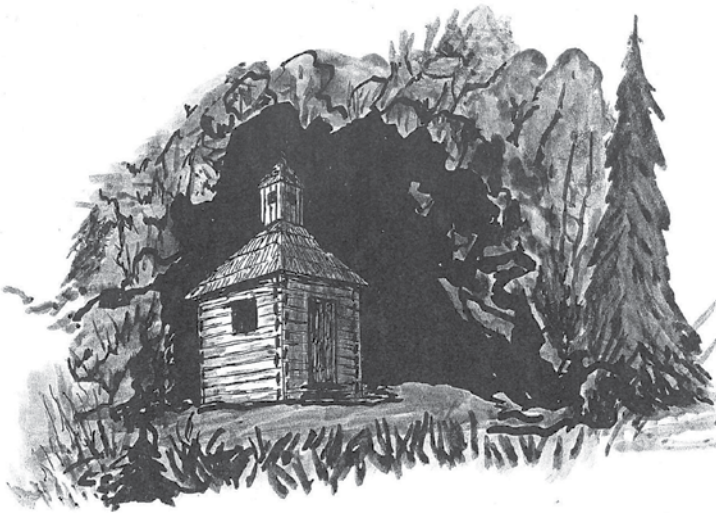
Ján Siman bol mladý muž pochádzajúci z istej horehronskej obce. Študoval teológiu, no tragická udalosť v rodine zmarila jeho plány stať sa kňazom. Z tohto dôvodu sa vzdelaný človek, ovládajúci cudzie jazyky, rozhodol pre pustovnícky život. V blízkosti jaskyne mu chlapi z Valaskej pomohli vystavať zrubový domček. Mal tam oltárík, kľačadlo, stoličku, stôl a priču. Nad vchodom sa týčila vežička, v ktorej visel nevelký zvon. Jeho poludňajšie zvonenie bolo počuť doďaleka. Ľudia pracujúci na poli v tejto časti chotára takto vedeli, že je čas obeda a oddychu. V jaskyni mal pustovník oltárík so sochou Panny Márie, ozdobený kyticami lúčnych kvetov. Na vodu chodil ku vzdialenej studničke. Po pri chodníku ku nej vysadil kríky krušpánu. Keď podvečer odchádzali ľudia z poľa, ženy s deťmi sa zastavili v jaskyni k modleniu. Zvlášť v nedeľu prichádzali na toto takmer pútnické miesto ženy z Valaskej i Hronca, kde sa modlili a spievali nábožné piesne. Neprišli naprázdno, priniesli pustovníkovi poživeň - chlieb, vajcia, mlieko, maslo, tvaroh. Ak sa mu týchto „darov“ nahromadilo príliš veľa, speňažil ich v breznianskej cukrárni u Hudobov. (Spomínajú to starší ľudia dodnes.)

Kronikár, učiteľ Anton Kúdelka zapísal: *Bolo to zvláštnosťou, že si mladý, vzdelaný človek obliekol na seba pustovnícku kutňu s habitom. Opášaný povrazom, na nohách sandále, v lete bosý, dlhšie svetlé vlasy, brada.*

V nedeľu ráno pustovník prichádzal do valašianskeho kostola na svätú omšu, na ktorej asistoval miestnemu farárovi. Najhoršie časy prežíval v zime, keď napadlo veľa snehu. Zавсе sa zviezol na saniach s gazdami, ktorí po poliach rozvážali hnoj, aby si zadovážil jedlo. Po niekoľkých rokoch nová doba a zákony prinútili pustovníka opustiť tento spôsob života. Obec mu poskytla pozemok v *Sihoti* (časť novej Valaskej), kde mu previezli aj zrubový domček. Pretože rozumel pestovateľskej práci, začal sa živiť ako záhradník. Pestoval zeleninu na predaj. Neskôr sa presťahoval do fabrickej kolónie na Piesok. Skôr narodení Piesočania aj Valaštania si určite pamätajú na záhradný domček s veľkým pozemkom a skleníkmi na konci kolónie. Pán Siman tam pestoval zeleninu a kvety pre *fabrikantov* v čase, keď na okolí ešte ne-

Čo rozprávali pamätníci

PUSTOVNÍKOVA JASKYŇA

boli obchody s takýmto tovarom. Tu sa aj oženil a po čase prišlo na svet vytúžené dieťa. Manželia Simanovci boli v tom čase už starší a ako zbožní ľudia v tomto duchu vychovávali aj svoju jedinou dcéru Mariannu. Po rokoch na mieste jeho záhradníckeho pozemku vyrástli nové domy a Ján Siman sa stal záhradníkom vo fabrike Strojáreň Piesok. Pamätám sa na okrasné kvetinové parky s krásnymi kríkmi ruží rozličných druhov a farieb. Zавсе som ho stretla, už ako postaršieho pána, keď priniesol obed svojej milovanej dcéry Marianke do konštrukcie, kde sme obe pracovali. Bolo to k neuvereniu, že bol kedysi pustovníkom.

Pustovníkova dcéra

Narodila sa v roku 1947. Vidala som ju s rodičmi chodiť do kostola a v dedine jej prischlo pomenovanie pustovníkova dcéra. Keď som sa stala pionierkou, vedúcich skupín nám robili starší

žiaci. Našej „družine“ pripadla Marianka. Zaujala ma svojím vlúdnyh prístupom a hlavne pestrým programom, čo pre nás, 10 ročné deti vymýšľala. Po štúdiu na priemyslovke pracovala vo výrobnej konštrukcii, neskôr ako samostatná referentka v technológii Strojární Piesok. Mala „naviac“, no v tej dobe nemohla ďalej študovať. Keď sa naskytla príležitosť, Marianna vyštudovala vysokú školu a odišla pracovať do Telgártu na obecný úrad. Neskôr sa zamestnala v Banskej Bystrici na sociálnom odbore. Pomáhala ľuďom v ťažkých životných situáciách.

Tvorba a aktivity Marianny Simanovej

Od svojej mladosti písala verše, ktoré uverejňovala v piesockom Strojári a v týždenníku Horehronie. Úspešne sa zúčastňovala recitačných súťaží. S láskou a oddanosťou pracovala pre Maticu slovenskú v Brezne. V časopisoch uviedla drobné literárne práce ako poviedky, povesti, rozprávky, príslovia, porekadlá. Námety čerpala z Horehronia, písala v telgártskom nárečí. Spis s jej tvorbou sa nachádza v Horehronskom múzeu v Brezne. V monografii mesta Brezno je jej meno zapísané v časti „Literárny život Brezna a jeho okolia“. Mnohým Valaštanom bola spolužiačka alebo kolegyňa v podniku Strojáreň Piesok. Odišla do večnosti tak ticho a skromne ako žila, vo veku päťdesiat rokov v roku 1997.

Mária Luptáková

Obrázok Pustovníkovej jaskyne so zrubovým domčekom nakreslil učiteľ Anton Kúdelka

Kindermánia

Milé deti!

Kultúrne – športová komisia a jej členovia chcú v rámci podujatí na MDD zorganizovať pre vás, milé deti, výstavku z obsahu kindervajec.

Určite máte doma pekné zásoby.

Odporúčame, aby ste si urobili najskôr zbierku a výstavku v triedach /aj MŠ/, školskej družine, povyberali tie najkrajšie kúsky, pekne ich označili, zabalili a pripravili na premiestnenie do knižnice, kde potom z týchto vašich vecičiek urobíme výstavku, ktorá bude vystavená možno aj do konca prázdnin, a budete sa môcť na ňu chodiť pozerieť. Vieme aj o niektorých dospelých, ktorí majú z detstva figúrky z kindervajec. Tiež môžu prispieť do tejto výstavky. Aspoň porovnáme, kedy boli krajšie.

Vtedy alebo teraz?

Bližšie informácie ešte podáme formou letáčikov.

Podakovanie organizátorom a aktérom 80. výročia bursy, tiež všetkým činným občanom v práci za dobrú vec pre našu obec

Osemdesiate narodeniny.
 To už je niečo, dožiť sa ich v zdraví.
 To môže byť celý ľudský život,
 prežitý v dobrej kondícii.
 V živote tradícií
 to nie je až tak veľa,
 ale vystrieda sa tam veru
 niekoľko generácií.
 Aj to naše bursovníctvo
 má už osemdesiatku.
 V minulom čísle hlásnika boli fotky,
 spomienky z pera
 uložené v kronikách
 aj v pamäti skôr narodených.
 A keďže je to osemdesiatka,
 okrúhle jubileum,
 patrí sa nám všetkým v obci poďakovať,
 vyjadriť pokračovateľom tradície uznanie za to,
 že tradícia trvá.
 Kultúrne – športovej komisii zvlášť,
 lebo keby takých nadšencov nebolo,
 bol by ten život v obci fádny a smutný.
 A možno by nebolo
 ani kultúry, ani športu.
 Každý by si hrabal na svojom piesočku.
 Starší sedeli pri telkách,
 mladší za počítačmi na sociálnych sieťach.
 A len by sa príberalo, hlúplo, odcudzovalo.
 Robili zlé veci z nudy.
 Život je ale neustály pohyb,
 ak máme byť zdraví.
 A preto sa hýbme,
 organizujeme, plánujeme.
 Nech je ten náš život pestrý,
 nech za niečo stojí.
 A nielen v kultúre a v športe,
 v udržiavaní tradícií,
 ale aj v snahe
 udržať našu Valaskú modernú, peknú a čistú.

**Preto ešte raz, vďaka vám,
 organizátorom aj aktérom bursy.
 Aj všetkým tým, ktorí sa snažia
 v akejkoľvek oblasti
 pre Valaskú niečo dobré robiť.**
 Kultúrne – športová komisia

Dozorný výbor COOP Jednota Brezno, SD vo Valaskej

COOP Jednota Brezno, spotrebné družstvo (ďalej len družstvo) prevádzkuje v našej obci tri maloobchodné predajne. Najstaršia predajňa je zriadená v priestoroch vo vlastníctve družstva, v materskej časti obce Cesta osloboditeľov 205. Druhá predajňa je zriadená v prenajatých obecných priestoroch na ulici Školská 466. Posledná, najnovšia predajňa, bola zriadená len nedávno rekonštrukciou priestorov bývalého TEXASu. Aj táto nehnuteľnosť je vo vlastníctve družstva. Sídlo prevádzky je na adrese Trieda dukelských hrdinov 1. Posledne zriadená predajňa je typu SUPERMARKET. V našej obci, v materskej časti a na sídlisku, máme evidovaných cez 70 členov družstva. Z dôvodu prevádzkovania troch predajní v našej obci a na základe toho, že družstvo vo Valaskej má dostatočný počet členov, vedenie predstavenstva družstva rozhodlo vytvoriť Dozorný výbor COOP Jednota, SD vo Valaskej.

Ustanovujúca schôdza členov družstva vo Valaskej sa uskutočnila 3. apríla 2017 v miestnej knižnici. Z poverenia predstavenstva družstva celú schôdzu viedla pracovníčka družstva p. Mária Ťažná, vedúca organizačno – majetkového oddelenia. Predmetom rokovania schôdze boli nasledovné body: Otvorenie, voľba návrhovej a volebnej komisie, správa o dosiahnutých výsledkoch družstva za rok 2016 a zámery na rok 2017, správa o hospodárení za rok 2016 a návrh rozpočtu na rok 2017, voľba členov dozorného výboru a náhradníka, schválenie uznesení a záver. Pri ukončení schôdze sa predsedajúca poďakovala všetkým prítomným členom za účasť. Dozornému výboru poprialala veľa úspechov do nasledujúcej práce. Členom družstva odovzdala malú sladkú pozornosť.

Do dozorného výboru boli zvolení traja členovia, za náhradníka bola zvolená Anna Molnárová. Dozorný výbor si zvolil obsadenie funkcií nasledovne: predseda – Ing. Peter Bánik, podpredseda – Mgr. Eva Hanková, členka – Mária Andrišková. Dozorný výbor je výkonným územným orgánom družstva,

ktorý tvoria volení zástupcovia príslušnej členskej základne a pracuje v záujme členov v mieste svojho pôsobenia. Dozorný výbor najmä: vedie evidenciu členov vo vlastnej členskej základni, vedie evidenciu združených prostriedkov členov a samostatne s nimi hospodári, upozorňuje na nedostatky v hygiene, zásobovaní a kultúre poskytovaných služieb, organizuje kultúrno-spoločenské podujatia pre svojich členov, predkladá orgánom družstva pripomienky a námety členov, zabezpečuje informovanosť členov o činnosti družstva, plní funkciu miestneho kontrolného orgánu družstva, signalizuje nezodpovedný prístup pracovníkov prevádzkových jednotiek.

Dozorný výbor touto cestou ďakuje obecnému úradu za poskytnutie priestorov, v ktorých sa mohla vykonať ustanovujúca členská schôdza.

Pre zvýšenie informovanosti držiteľov nákupných kariet COOP Jednota uvádzame, že medzi členskou kartou COOP Jednota a zákazníckou kartou COOP Jednota sú odlišnosti v číselnom označovaní karty. Členská karta začína číslom 99901, zákaznícka karta začína číslom 99951. Pripomínáme, že od 06.04.2017 vypláca COOP Jednota držiteľom nákupnej karty zľavy za 2. polrok 2016. Zľavu si môžete uplatniť formou ďalšieho nákupu v predajniach COOP Jednota do 30.06.2017.

Záverom prajeme všetkým obyvateľom našej obce ako i širokej verejnosti príjemné nakupovanie v predajniach COOP Jednota, SD zriadených v našej obci. Veríme, že v týchto predajniach nakúpите každý tovar k vašej spokojnosti. Veríme, že sa stretnete len s usmievajúcim sa a ochotným personálom predajní. So svojimi pripomienkami a podnetmi sa môžete obrátiť na novozvolený dozorný výbor. Kontakty na predsedu: mobil 0907 359 406, e-mail peter.banik@slovanet.sk.

*Dozorný výbor COOP Jednota SD
 vo Valaskej*

Zmena vo vedení MO SNS

Na podnet Okresnej rady Slovenskej národnej strany Brezno (OR SNS) sa dňa 16.03.2017 konala členská schôdza miestnej organizácie (MO SNS). Členská schôdza mala nasledovný program: otvorenie, voľba mandátov, volebnej a návrhovej komisie, určenie zapisovateľa a overovateľov zápisnice, prihovory hostí a predsedu MO SNS, voľba predsedu a členov MO SNS, diskusia, uznesenie a záver. Z poverenia predsedu MO SNS celú schôdzu viedol Ing. Peter Bánik, člen výboru MO SNS. Privítal hostí, všetkých prítomných členov Slovenskej národnej strany a jej sympatizantov. Za OR SNS sa schôdze zúčastnili predseda Ing. Milan Petrľa a podpredseda Erik Duhan. Predseda sa prihovril ku všetkým prítomným, zhodnotil bývalý a súčasný stav v strane. Informoval o pripravovaných akciách na rok 2017 organizovaných OR SNS. V ďalšom vystúpení prítomných pozdral predsedu MO SNS Miloš Levík. Záverom svojho vystúpenia sa vzdal funkcie predsedu MO SNS. Následne bola vykonaná voľba nového predsedu a členov výboru MO SNS. Za nového predsedu bol zvolený Ing.

Peter Bánik, za členov Katarína Kúdelková a Ján Kúdelka. Novozvolený predseda sa všetkým prítomným poďakoval za vyslovenú dôveru. Osobitne sa poďakoval bývalému predsedovi Milošovi Levíkovi za vykonanú činnosť v miestnej organizácii. Záverom predsedajúci poďakoval všetkým prítomným členom, sympatizantom a hosťom za účasť na členskej schôdzi. Celý MO SNS poprial veľa úspechov do nasledujúceho obdobia. Po schôdzi bolo malé občerstvenie a neformálna debata. Na členskú schôdzu boli písomnou pozvánkou pozvaní aj všetci poslanci obecného zastupiteľstva kandidujúci za SNS. Stretnutia sa zúčastnili len dvaja.

Novozvolený výbor vyzýva členov MO SNS, aby si požiadali o výmenu starých preukazov za nové. Zároveň sa obraciame aj na všetkých sympatizantov SNS, ktorí majú záujem stať sa novým členom, aby sa obrátili na členov výboru. Kontakt na predsedu: mobil 0907 359 406, e-mail peter.banik@slovanet.sk.

*Ing. Peter Bánik
 predseda MO SNS*

Zápisnica č. 1/2017 z rokovania Komisie životného prostredia, poľnohospodárstva a prírodných hodnôt Obecného zastupiteľstva vo Valaskej, konaného dňa 22. 3. 2017 v zasadačke Obecného úradu vo Valaskej

Prítomní: - podľa prezenčnej listiny
- hostia - poslankyňa Pacerová, pán Štéc

Program zasadnutia:

1. Otvorenie zasadnutia
2. Kontrola odporúčaní členov a referentov komisie ŽP zo stretnutia 26. 10. 2016
3. Nové obecné kompostovisko
4. Generál zelene obce Valaská
5. Migrácia žiab stará časť Valaskej
6. Obhliadka drevín v obci – výrub a orez drevín
7. Rôzne
 - 7.1. Náučná lokalita: „Horehronská banská cesta Piesok“: aktuálne informácie
 - 7.2. Problematika čiernych skládok v katastri obce Valaská
 - 7.3. Historická expozícia hutníctva železa v okolí Valaskej: aktuálne informácie
8. Podnety od občanov obce
9. Záver

K bodu č. 1

Predseda komisie PaedDr. Magera privítal prítomných na prvom zasadnutí v tomto kalendárnom roku a informoval ich o programe stretnutia.

K bodu č. 2

Členovia komisie si prešli všetky odporúčania a úlohy. PaedDr. Magera zisťoval, ako sa splnili odporúčania a úlohy zo stretnutia **z 24. 11. 2016:**

1. Ing. Minárik – spolupráca s Ing. Halášovou – Generál zelene obce Valaská – rokovania pokračujú, **úloha splnená.**
2. Ing. Minárik – napísať článok do VH ohľadom pripomienok občanov obce ku Generál zelene obce Valaská. Článok napíše, keď to bude aktuálne – **úloha v plnení.**
3. Ing. Minárik – oslovenie nového člena na doplnenie komisie z Ovčarskeho spolku. Oslovené osoby nemali záujem o prácu v komisii kvôli nedostatku času. – **úloha splnená.**
4. Ing. Slezáková zápis zápisnice – **úloha splnená.**

Predseda komisie ŽP skonštatoval, že 3 **úlohy** boli **splnené** a 1 **úloha** je **v plnení.**

K bodu č. 3

Ing. Murínová podala informácie o novom obecnom kompostovisku. Zmenil sa zákon a obec potrebuje registráciu na kompostovisko. Zistilo sa, že pozemky sú nevysporiadané. Obec musí riešiť túto problematiku v súlade so zákonom. Kompostovisko bude mať kapacitu do 100 ton.

Poslankyňa Pacerová uviedla, že bude dobré, ak si budú môcť občania kompost aj kupovať.

K bodu č. 4

Ing. Halášová bude realizovať prieskum po obci v spolupráci s referátom ŽP / mapovať verejnú zeleň vo Valaskej./ PaedDr. Magera informoval, že oznámi členom komisie presný termín.

K bodu č. 5

Ing. Slezáková informovala, že prvá migračná vlna žiab už prebehla – dňa 26. 3. 2017 bolo napočítaných 41 mŕtvych ropúch na ceste v starej časti Valaskej. Pán Múka mal osloviť štátnu ochranu prírody ohľadom žiab v starej časti Valaskej. Informoval, že ŠOP zatiaľ nevie o migračných trasách žiab, ktoré by prechádzali našou obcou a oficiálny podnet musí dať obec Valaská a nie občan.

Ing. Slezáková upozornila, že obec by mala minimálne umiestniť dopravné značky „Pozor obojživelníky“ na obe strany cesty v starej časti Valaskej. Dohodla sa brigáda na stavbu ochranných fólií na deň 28. 3. 2017 popoludní – zúčastnia sa jej pracovníci OcÚ a VPP spolu so žiakmi ZŠ J. Simana vo Valaskej. Ing. Slezáková informovala, že v starej časti Valaskej ide o migráciu ropuchy bradávičnatej, ktorej spoločenská hodnota je 165 eur a stále dochádza k škodám a úmrtnosti týchto chránených jedincov. Zabráneniu úmrtnosti by pomohlo systémové riešenie, ako je vybudovanie stálych zábran, cestných podchodov pre žaby, ale toto je pomerne drahé riešenie. Migrácia trvá zvyčajne 2 – 3 týždne. Do budúcnosti vidí Ing. Slezáková riešenie v umiestnení cestných retardérov /spomaľovačov/ na toto krátke obdobie v tomto úseku. Obojživelníky tu hynú pod kolesami áut hlavne večer a skoro ráno /pretože vtedy sa premiestňujú k vodným plochám z dôvodu rozmnožovania./

K bodu č. 6

Referentka Trnková prečítala správu ohľadom orezov a výrubov v obci. Obhliadky sa zúčastní pani Trnková a PaedDr. Magera v obci Valaská a na Piesku pani Trnková a poslanec Hucík. Pán Ing. Minárik informoval, že na cintoríne je jedna borovica čierna, ktorá je chorá a dve tuje pri kaplnke, ktoré bude tiež treba vyrúbať. Pán

Múka pripomenul, že ani poisťovňa nepoistí nehnuteľnosť, ak je v jej blízkosti strom, ktorý ju ohrozuje. Preto pri výruboch treba myslieť aj na občanov obce a ich práva k nehnuteľnostiam.

K bodu č. 7

7.1. Referentka Trnková informovala, že Ing. Longauer chce nájomnú zmluvu na 1 euro, chcel odprezentovať svoju víziu, ale ďalej nepokračoval. Referát prizve Ing. Longuera na ďalšie zasadnutie komisie.

7.2. PaedDr. Magera informoval o maile od pána Tótha o čiernej skládke pod farou, ktorá sa zmenila na čiernu stavbu. Obec je povinná túto čiernu stavbu odstrániť. Pán Múka informoval o čiernej skládke v Potôčkoch. Pôvodca skládky je známy. Bol vyzvaný obcou Valaská, aby skládku odpratával. Pán Múka informoval, že na starú cestu do Brezna vynášajú chalupári vrecia s odpadmi. Ing. Slezáková informovala, že minulý rok počas akcie Vyčistíme si obec bola s triedou vo svahu pod farou a je tu veľa starého odpadu, ktorý žiaci nedokážu povytáhať a je to aj nebezpečný úsek z hľadiska blízkosti železničnej trate. Pán Hucík povedal, že aj na Piesku je odpad, preto keď bude akcia Vyčistíme si obec, tak by mohli žiaci prísť aj na Piesok. Ing. Slezáková informovala, že obec v spolupráci so ZŠ J. Simana plánuje 7. ročník akcie Vyčistíme si obec na 11. apríla. Zapojení budú aj žiaci zo ŠZŽ a MŠ vo Valaskej, členovia JDS vo Valaskej, pracovníci z VPP z Valaskej. Formou rozhlasu sa oslovia aj ostatní dospelí obyvatelia Valaskej. Ing. Blahút podotkol, že v obci je nízka efektívnosť triedenia odpadu. Po obci je veľa odpadkov, ohniskom je dom na Hronskej ulici. Treba začať pracovať podľa hesla „Menežuj – plánuj – urob – kontroluj – zlepšuj“. V obci nefunguje kontrola. Pani Pacerová upozornila, že viac by sa mala kontrolovať časť obce Altánky, pretože sem chodia deti bez kontroly dospelých a ničia stavbu, olupujú strechu, rozkopávajú vrecia s odpadom.

Ing. Murínová informovala, že je zavedený zber použitých olejov, treba ho priniesť vo fľaškách na zberný dvor.

7.3. Aktuálne informácie o projekte podal pán Štéc. Objekty má hotové na 40%, otvorenie plánuje na letnú sezónu 2018. Dal žiadosť o vybudovanie prípojky k hydrantu, pretože všetky stavby má z dreva a v prípade požiaru je k hydrantu ďaleko. Komisia dáva návrh, aby tu boli umiestnené okrem náučných tabúľ flóry, fauny a jaskýň vo Valaskej aj expozícia kultúry vo Valaskej.

K bodu č. 8

Podnety od občanov obce boli prerokované v jednotlivých bodoch rokovania.

K bodu č. 9

PaedDr. Magera poďakoval prítomným za účasť a rokovanie komisie ukončil.

Odporúčanie komisie ŽP, poľnohospodárstva a ochrany prírodných hodnôt pre Obecné zastupiteľstvo vo Valaskej, štatutára obce Valaská a Obecný úrad vo Valaskej

1. Komisia berie na vedomie aktuálnu správu referentky ohľadom nového obecného kompostoviska.
2. Komisia odporúča vedeniu obce vstúpiť do jednania ohľadom kompostoviska.
3. Komisia odporúča zabezpečiť osadenie značiek „Pozor obojživelníky“ v starej časti Valaskej.
4. Komisia odporúča od 28.3.2017 vybudovať fóliové zábrany v starej časti Valaskej.
5. Komisia berie na vedomie správu referentky ohľadom drevín v obci.
6. Komisia poveruje predsedu komisie a referentku komisie k obhliadke drevín na sídlisku.
7. Komisia poveruje poslancu Hucíka a referentku komisie k obhliadke na Piesku.
8. Komisia odporúča referentke prizvať na najbližšie zasadnutie Ing. Longuera.
9. Komisia odporúča vyriešiť čiernu skládku – stavbu za farou aj svah pod farou – dať to do pôvodného stavu.
10. Komisia odporúča, aby OcÚ vyzval vinníka k odstráneniu čiernej skládky v Malých Potôčkoch pod hrozbou pokuty.
11. Komisia odporúča OcÚ, aby zabezpečil odstránenie čiernej skládky na starej ceste v starej časti Valaskej smerom na Brezno.
12. Komisia berie na vedomie aktuálne informácie pána Štéca.
13. Komisia odporúča vedeniu obce zaoberať sa požiadavkou pána Štéca o možnosti vybudovania hydrantu na Skalke.
14. Komisia poveruje Ing. Murínová napísať článok do VH výzva občanom „Hľadáme zástupcu za poľnohospodárov do Komisie ŽP“.
15. Komisia poveruje Ing. Slezákovú zápisom zápisnice.

Ing. Zuzana Slezáková

18. zasadnutie obecného zastupiteľstva

sa konalo dňa 1. marca 2017 v zasedačke obecného úradu. Zástupca starostu obce PaedDr. Matúš Magera privítal prítomných, otvoril rokovanie obecného zastupiteľstva a oboznámil ich s programom rokovania. V bode správa o plnení uznesení z rokovaní obecného zastupiteľstva zástupca starostu predstavil novú hlavnú kontrolórku Ing. Bc. Máriu Pohančanikovú, ktorá bola právoplatne zvolená v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení na volebné obdobie 2017-2023. Hlavná kontrolórka predniesla správu o plnení o uznesení za obdobie, odkedy bývalý hlavný kontrolór prestal vykonávať svoju funkciu. V nasledujúcom bode programu zástupca starostu PaedDr. Matúš Magera predložil iniciatívu poslancov obecného zastupiteľstva pre zabezpečenia priameho vysielania rokovaní obecného zastupiteľstva prostredníctvom informačného kanála. Poslankyňa PhDr. Kúdelková bola poverená iniciovať stretnutie s Ing. Kortišom za firmu Vares. Stretnutia, ktoré sa konalo 17.1.2017, sa zúčastnilo 8 poslancov, hlavná kontrolórka, prednosta úradu a konateľ spoločnosti Ing. Kortiš. V bode programu stanovisko Komisie na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov a prešetrovanie sťažností. 22.02.2017 sa konalo zasadanie komisie na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov a prešetrovanie sťažností, ktoré zvolala predsedníčka komisie PhDr. Kúdelková, ktorá prezentovala zistenia a skutočnosti a predniesla stanovisko poslaneckému zboru. V bode rôzne predložil prednosta obecného úradu Mgr. Roman Hadžega nasledujúce: Kontrola inventarizácie za rok 2015: - žiadosť na prenájom nebytového priestoru Školská 448. Obecné zastupiteľstvo vo Valaskej schválilo prenájom nebytového priestoru vo vlastníctve obce Valaská na Školskej ulici č. 448, zapísaný na LV č. 2025 v k.ú. Valaská o celkovej výmere 117,50 m², vybranému záujemcovi ACONIS, s.r.o. Nám. Gen. M. R. Štefánika 25/20, 977 01 Brezno v zastúpení Slavomírom Piarom, konateľom spoločnosti za ponúknutú cenu nájmu 270,-€/mesiac za účelom zriadenia prevádzky stáčania sirupu, jeho ďalšieho spracovania, uskladnenia a maloobchodného predaja s vyjadrením súhlasu zástupcov spoločnosti vlastníkov bytov Školská 448. - žiadosť Slovak Telekom, a.s., Bajkalská 28, 817 62 Bratislava - prenájom nebytového priestoru Námestie 1. mája 460/8. Ide o žiadosť Slovak Tele-

com a.s., ktorý požiadal o novú zmluvu za nájom nebytového priestoru Námestie 1. mája 460/8. Predseda, Ing. Bánik, vyjadril stanovisko zo zasadania Komisie pre rozvoj obce, stavebný poriadok a územný plán pri OcZ, v ktorom odporúča OcZ schváliť tak, ako je uznesenie pripravené.

- žiadosť predkladateľa Mesto Brezno na uzatvorenie zmluvy o budúcej zmluve o zriadení vecného bremena za účelom vybudovania cyklotrasy Brezno – Valaská. Predseda, Ing. Bánik, vyjadril súhlasné stanovisko zo zasadania komisie pre rozvoj obce, stavebný poriadok a územný plán pri OcZ. Pracovníčka MsÚ Brezno, architekt mesta Ing. Halášová, na pracovnom stretnutí poslancov vysvetlila podrobnosti k danej problematike. Obecné zastupiteľstvo obce Valaská schválilo uzatvorenie zmluvy o budúcej zmluve o zriadení vecného bremena spočívajúceho v práve zriadenia stavby cyklotrasy Brezno – Valaská a v práve prevádzkovania cyklotrasy, a to na pozemkoch E-KN 279/103 o výmere 120 m² – zastavané plochy a nádvorie, E-KN 1732/101 o výmere 15 049 m² – zastavané plochy a nádvorie, E-KN 1732/102 o výmere 7944 m² – zastavané plochy a nádvorie, C-KN 3088 o výmere 1849 m² – vodná plocha a C-KN 2957 o výmere 1968 m² – zastavané plochy a nádvorie, v k.ú. Valaská, obec Valaská, medzi: Obec Valaská, IČO: 00 313 904, so sídlom: Námestie 1. mája 460/8, 976 46 Valaská a Mesto Brezno, IČO: 00 313 319, so sídlom: Námestie gen. M. R. Štefánika 1, 977 01 Brezno za jednorazovú odplatu 1,00 EUR, (1 euro). Po realizácii cyklotrasy Brezno - Valaská je budúci oprávnený z vecného bremena povinný vykonať porealizačné zameralie rozsahu vecného bremena. Následne bude mesto Brezno ako oprávnený z vecného bremena povinný s obcou Valaská uzatvoriť zmluvu o zriadení vecného bremena, a to za jednorazovú odplatu vo výške 1,00 EUR. Náklady na vypracovanie geometrického plánu a správne poplatky bude znášať oprávnený z vecného bremena – mesto Brezno.

- žiadosť Slovenská pošta, a.s. Partizánska cesta 9, Banská Bystrica. Predseda Ing. Bánik vyjadril stanovisko, že s danou problematikou boli oboznámení na pracovnom stretnutí poslancov 27.02.2017 a na základe toho, že je to podobný prípad ako žiadosť Slovak Telekomu, požiadali uzatvoriť novú nájomnú zmluvu. Obecné zastupiteľstvo vo Valaskej schválilo prenájom nebytového priestoru na Námestí 1. mája 461/9 vo

vlastníctve obce Valaská, zapísaný na LV č. 2092 v k.ú. Valaská o celkovej výmere 86m² za cenu nájmu 14,-€/m² podľa uznesenia Obecného zastupiteľstva vo Valaskej č. 155/2013 pre Slovenskú poštu, a.s. Partizánska 9, 975 99 Banská Bystrica, ktorý je nájomcom dlhodobo využívaný na účely poštových služieb a slúži obyvateľom obce Valaská.

Ing. Bánik, ktorý bol členom ústrednej inventarizačnej komisie, predložil poslanecký návrh Kontrola inventarizácie za rok 2015. Prebehla inventarizácia za rok 2016, ktorej výsledkom bol vyhotovený aj zápis z ústrednej inventarizačnej komisie. Zaoberali sme sa aj problematikou, ktorá sa týkala predchádzajúcich komisií za rok 2014, komisia sa vôbec nezišla, a preto sa aj do zápisu dalo, že členovia z radov poslancov mali dotazy k inventarizácii za rok 2015, kde bolo konštatované, že komisia sa nezišla, nebol podpísaný členmi inventarizačnej komisie zápis. Obecné zastupiteľstvo obce Valaská žiada hlavnú kontrolórku obce Valaská o vykonanie kontroly inventarizácie za rok 2015 do 30.04.2017. V bode vyčíslenie škody z dôvodu nesplnených uznesení návrh občana – predniesol predseda finančnej komisie poslanec Ing. Dundovič. Obecné zastupiteľstvo vo Valaskej žiada hlavného kontrolóra obce, aby vyčísli finančný dopad – t. j. škodu, ktorá obci vznikla z dôvodu všetkých nesplnených uznesení (nájomné zmluvy, poistenie obce, pozemky pod garážami atď...) k dnešnému dňu t. j. k 01.03.2017 v termíne do 30.6.2017. V bode Obecná kronika Poslanec Ing. Dundovič predniesol ďalší poslanecký návrh na uznesenie pripraviť návrh VZN o vedení obecnej kroniky a predložiť ho na pripomienkovanie na najbližšie plánované zasadanie OcZ. Na najbližšie plánované OcZ zabezpečiť účasť kronikárky obce za účelom podania informácií o súčasnom stave prác na obecnej kronike. Pani poslankyňa Pastírová predložila návrh na uznesenie VZN o sociálnom taxiku. OcZ odporúča vedeniu obce vypracovať VZN o dotáciách na prevádzku sociálneho taxiku, aby sme túto službu mohli poskytovať občanom od 1.6.2017. Napriek chýbajúcim odporúčaniam sociálnej komisie akou formou bude poskytovaná služba sociálneho taxi uznesenie bolo schválené. V bode Interpelácie poslanec Ing. Bánik odovzdal pripravené interpelácie na starostu obce písomne prednostovi obecného úradu. Po diskusii zástupca starostu obce ukončil rokovanie a poďakoval prítomným za účasť na rokovaní.

Mgr. Roman Hadžega

NEKROLÓGY

Ladislav Kohút

Pán Ladislav sa narodil 29. septembra v roku 1934 v Nemeckej ako prvé z troch detí rodičov Vilmy a Jozefa Kohútovcov. Vyrastal spolu s dvoma mladšími súrodencami - bratom Pavlom a sestrou Lýdiou. Celý život si boli veľmi blízki. Udržoval s nimi srdečný súrodenecký vzťah. 56 rokov prežil v manželstve po boku svojej manželky Marie. Spoločne vychovávali svoje dve dcéry Marie a Alenu. Keď do rodiny pribudli vnúčence Matej, Lukáš, Kristína a Matúš, svoju starostlivosť, lásku, radosť a vieru spoločne delili medzi nich. Lásku a obetavosť neskôr rozdávali aj medzi právnučatá Veroniku, Mateja, Lenku a Timoteja. Pán Ladislav dobré vzťahy neprechovával len v rodine, ale aj s kolegami a priateľmi na pracovisku v Železiarňach Podbrezová, kde pracoval až do dôchodkového veku. Vo voľnom čase sa venoval svojim záľubám. Miloval hory so všetkým, čo k nim patrí a aj svoju záhradku, v ktorej trávil voľný čas. Pred dvoma rokmi sme sa rozlúčili s jeho manželkou a nakoniec aj jeho

prúd života sa odklonil do tichej zátoky a ustal jeho pohyb. 21. februára roku 2017 sa rozlúčil so životom.

Stanislav Slivka

Stanislav sa narodil vo Valaskej 4. novembra v roku 1940. Vyrastal v robotníckej rodine v starostlivosti svojich rodičov Jozefa Slivku a Pavliny, rodenej Spišiakovovej. Prvých päť rokov prežil s rodičmi u starých rodičov Spišiakovcov. Keďže sa jeho otec stal rušňovodičom, pracovne bol preložený na železničnú trať do Banskej Štiavnice, a tak sa so svojou mladou rodinou presťahoval do svojho rodiska do Banskej Belej. Tam Stanislav začal navštevovať základnú ľudovú školu. Po dvoch rokoch do rodiny pribudol jeho brat Jozef. V roku 1948 sa vrátili späť do Valaskej, kde Stanislav pokračoval v učení na základnej škole a následne na osemročnej meštianskej škole v Brezne. V štúdiu ďalej pokračoval na Priemyselnej škole strojníckej na Piesku, ktorú v roku 1959 ukončil maturitnou skúškou. Zamestnal sa vo Švermových železiarňach ako zámočník a po štyroch mesiacoch nastúpil na vojenskú prezenčnú službu do školy dôstojníkov v štálohe v Delostreleckom technickom učilišti v Martine. Po ukončení školy bol preložený do vojenského útvaru

Prostějov, neskôr v Hlučine pri Ostrave, kde pôsobil až do ukončenia služby ako veliteľ veliteľskej čaty. Do civilu odchádzal ako nadporučík v zálohe a hneď pokračoval v zamestnaní v Podbrezovej na oddelení Konštrukcie, kde pracoval na rôznych pozíciách až do svojho predčasného odchodu do dôchodku v januári roku 1999. Stanislav bol aktívnym človekom, ako mladý sa zapájal do spoločenského a kultúrneho života ako člen Požiarnej ochrany, pôsobil v ochotníckom divadelnom krúžku, zúčastňoval sa rôznych prác a brigád v obci. V roku 1965 sa zoznámil so svojou budúcou manželkou Olgou Komorovu, s ktorou 26. novembra 1966 uzavrel manželstvo. O dva roky na to sa tešili z narodenia syna Stanislava a neskôr aj z narodenia druhého syna Petra. Deti pomaly dospeli a rodina sa rozrástla o dve vnúčence Tomáša a Ivanu, z ktorých mal veľkú radosť.

A tak prežíval svoj život, kým neprišla chvíľa posledná. Zomrel 24.2.2017

Štefan Kučera

Štefan sa narodil vo Valaskej 28. februárový deň v roku 1961. Vyrastal v starostlivosti svojich rodičov Jolany a Štefana Kučerovcov spolu so svojimi mladšími bratmi Ivanom, Jaroslavom a Pavlom. Skoro ako každého chlapca aj Štefana zlákal futbal, ktorý si rád zahral. Po ukončení základného vzdelania v učení pokračoval na Strednej odbornej škole služieb v Banskej Bystrici, ktorú ukončil v odbore kuchár/čaišník. V tejto činnosti pokračoval aj vo svojom produktívnom veku. Hneď po škole začal pracovať na Chate Kosodrevina, neskôr si založil živnosť a pôsobil na Donovaloch.

Samostatne zárobkovo činný bol až do roku 2006. Potom ako čaišník pracoval na rôznych miestach ako napríklad Hotel Kaskády, Hotel Šachtíčka a posledným jeho zamestnaním bola práca v Ski centre Mýto pod Ďumbierom. Štefan bol veľmi priateľským a usmievavým človekom. Svojimi vtipmi, ktoré s veľkou radosťou rozprával, či vtipnými poznámkami sa snažil každému vyčariť úsmev na tvári. Bol nápomocný vo všetkom. Život mu priniesol aj dve dcéry: staršiu Kristínku a mladšiu Simonku, ktoré prišli na svet počas manželstva s Henrietou. No tento manželský zväzok sa v roku 2006 ukončil rozvodom. Vzťah k dcéram pretrvával až do posledných dní. Tie boli poznačené zhoršujúcim sa zdravotným stavom, pobytom v nemocnici a nakoniec aj smrťou. Jeho životná púť sa skončila 11. apríla 2017.

ROZLÚČILI SME SA

Ľudský život je krehký ako plamienok vo vetre. Stačí iba chvíľka a teplo srdca milovaného človeka sa rozplynie v chladnom dychu náhrobného kameňa.

+07.03.2017 – Peter Dobias (*30.05.1951)

+06.04.2017 – Štefan Gonda (*12.09.1928)

+11.04.2017 – Štefan Kučera (*28.02.1961)

SPOMIENKY

Keď zomrie otec, sniežko zájde, v srdci nám ostane smútok a chlad. V tom širom svete sotva sa nájde, kto by jak otec vedel mať rád.

Dňa 7. apríla 2017 sme si pripomenuli 1. výročie úmrtia môjho manžela, nášho otca, svokra, starého a prastarého otca

Milana Molnára.

S láskou spomína manželka Mária, dcéra Mária s rodinou, syn Miloš s rodinou, štyri vnučky a dvaja právnickovia.

Kto ho poznal, spomenie si, kto ho mal rád, nezabudne.

Dňa 28. apríla 2017 sme si pripomenuli 6. výročie od chvíle, kedy nás navždy opustil náš drahý ocko, starký a prastarký, švagor, krstný otec

Oskar Harinek.

S láskou spomínajú deti a celá rodina.

Kto ho poznal - spomenie si, kto ho mal rád - nezabudne.

Dňa 27. apríla uplynulo 10 rokov od smrti nášho syna

Radislava Wágnera.

S láskou spomínajú rodičia, manželka, deti, vnučatá a súrodenci.

Už ťa neprebudí slnko, ani krásny deň, na valašianskom cintoríne spíš svoj večný sen. Len sviecu horiacu a krásnu kyticu na hrob ti môžeme dať a na krásne prežité roky s tebou spomínať.

Dňa 21. apríla sme si pripomenuli 15. výročie, čo nás navždy opustila naša mama, stará mama, sestra

Evka Semančíková.

S láskou spomínajú synovia Marián, Svetozár, brat Ján s rodinami a najbližší príbuzní a známi.

JUBILANTI marec a apríl

Neberte zrelý vek tak vážne, šach ešte neznamená mat.

Nech ešte veľa dní sa začne každému, kto má život rád.

Jolana Majerčáková, 95

Angela Ďuricová, 90

Marta Molčanová, 90

Radislav Wágner, 85

Mária Babiaková, 85

Maruška Holubeková, 85

Mária Hostovičáková, 80

Bohumír Barbierik, 80

Marta Konczová, 75

Ing. Jozef Giertl, 75

Irena Balczová, 75

Juliana Piarová, 75

Karol Bendík, 75

Emília Longauerová, 75

Anna Malegová, 75

Marta Ševčíková, 75

Mgr. Elena Baníková, 75

Mária Jakalová, 75

Ing. Lýdia Kleskeňová, 70

Gabriela Králiková, 70

Jaroslava Mináriková, 70

Anna Švantnerová, 70

Helena Husmanová, 70

Božena Budajová, 70

Eulália Krišteková, 70

Vojteška Bullová, 70

Viera Schüsserová, 70

NARODILI SA

Vitaj človečik, vitaj medzi nami, v prvotnom priestore, v náručí svojej mamy.

Okolo lietajú už stráži anjeli,

náhli sa bábätku kus lásky nadeľť.

A drobček v perinke pástičky zatína

a plačom oznámil, že vznikla rodina.

*24.03.2017 – Viktória Ferková

*11.04.2017 – Leila Heldová

*16.04.2017 – Nela Hazáková

UZAVRELI MANŽELSTVO

Šťastné manželstvo:

- to je láska, ktorú si vzájomne dávate

- je to porozumenie a pocit dôvery, na ktorý sa môžete spoľahnúť

- je to radosť a šťastie zo spoločných úspechov.

01.04.2017 – Michal Longauer – Emília Giertlová

05.04.2017 – Peter Benda – Alžbeta Eremiášová

Tento rok si pripomínáme smutné výročia – desiate od úmrtia **Alfonza Gajdoša** a piate od úmrtia **Heleny Gajdošovej**, rod. Chinoray. Prosíme tých, ktorí ste ich poznali, aby ste im venovali tiché spomienky. Spomína rodina Gajdošová

Tak rýchlo ten čas letí, tak rýchlo uteká. Na každý deň patrí ti naša spomienka. Osud ti nedoprial s nami ďalej byť, ale v našich srdciach budeš stále žiť.

Dňa 5. mája si pripomínáme smutné druhé výročie odvtedy, čo nás navždy opustil

PETER KATRENIÁK.

S láskou a úctou spomínajú družka Marcela, bratia Jaroslav a Pavel, dcéra Zdenka s rodinou.

Biatlonový klub Valaská - Osrblie v zimnej sezóne 2016/2017 sa stal opäť najúspešnejším biatlonovým klubom. Naši biatlonisti potvrdili svoje kvality.

Celkové umiestnenie našich pretekárov v zimnej sezóne 2016/2017:

Dorastenci 16 – 17 roč.

Slezák V. - 2. miesto
Kolečár J. - 3. miesto

Dorastenky 16 - 17 roč.

Machyniaková J. - 4. miesto
Graňáková J. - 7. miesto
Sivčáková T. - 14. miesto

Dorastenci 18 - 19 roč.

Krnáčová T. - 1. miesto
Zelenčíková B. - 4. miesto

Juniori 20 - 21 roč.

Krbila A. - 4. miesto

Juniorky 20 - 21 roč.

Machyniaková V.

Muži 22 - 39 roč.

Kramla F. - 5. miesto
Grone N. - 6. miesto
Kubaliak R. - 11. miesto

Žiačky 10 - 11 roč.

Mišunová L. - 2. miesto
Cencerová L. - 10. miesto
Matovičová N. - 11. miesto
Chládeková Ch. - 16. miesto

Žiaci 12 - 13 roč.

Černák A. - 1. miesto

Žiačky 12 - 13 roč.

Oravcová N. - 7. miesto
Švejtková A. - 20. miesto

Žiaci 14 - 15 roč.

Vološin J. - 2. miesto
Matovič B. - 3. miesto
Floch R. - 4. miesto

Žiačky 14 - 15 roč.

Šuchová L. - 3. miesto
Pacarová S. - 4. miesto

Všetkým pretekárom gratulujeme a do ďalšej sezóny prajeme veľa športových úspechov.

Športový deň v rámci MDD na Chvatimechu pri chate Bernardín pre deti aj ich rodičov s bohatým programom.

Sobota - 27. máj 2017.

Zraz o 9:00 hod. pod lanovkou.

Z programu vyberáme:

zábavné aktivity s horskou službou, policajtami a ich psíkmi, hasičmi a veľa inej zábavy pri hudbe a opekaní.

Blížšie informácie poskytneme prostredníctvom plagátov, rozhlasu v pravý čas.

Tešíme sa na Vás.

DEŇ DETÍ VO VALASKEJ

Námestie 1. mája

1.6.2017 o 16:00 hod.

FÓNKA A TÓNKA Z GRAMOFÓNIE

Pesničkovo divadelná show so škriatkami.

ZÁBAVA S HARRYM NA CHODÚČOCH